

Naročnina mesečno
55 Din, za izozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECC

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Locarno

V sredo, dne 10. marca, so se v Londonu se-
stale države, ki so podpisale lokarnsko pogodbo
dne 16. oktobra 1925. Povod k zborovanju treh ve-
likih evropskih sil je bila objava nemškega držav-
nega kancerja z dne 7. marca opoldne, da pro-
glašala lokarnsko pogodbo za neveljavno, Nemčijo
pa za svobodno, da zasede svojo porenjsko pok-
rajino z vojaštvom, kateremu je bil doslej dostop
tja pogodbeno zabranjen.

Lokarnska pogodba je bila sklenjena v mi-
stičnem ozračju, ki jo je znal pred 10 leti ustva-
riti »virtuoz mirovnih melodij«
Briand ter njegova
seniamentalna tovariša Chamberlain in Avgust
Stresemann. Bila je to neke vrste ljubezenska za-
roka, sklenjena na danes že pravilničen izletu na
»Oranžinem cvetu«, po bohofnem razkošju Lokarn-
skega jezera. Italija in Anglija sta bili pozvani kot
priče k temu dejanju, o katerem so takrat v pe-
sniških poleh prorokovali, da bo za vselej od-
gnalo dušljivo ozračje, ki je ležalo nad Evropo.

O tej zaroki pa je ostala še pravna listina, kot
ostane tudi v zasebnem življenju po poroki tudi
poročna pogodba. Takrat nikdo ni mislil, še manj
pa veroval v možnost, da bo kdaj potrebna. Na-
pisane je bila za vsak primer, ker nikdo ne ve, kaj
vse še pride. Na tej pravni listini seveda ni več
sledu o oni sentimentalnosti, ki je spočela lokarn-
sko zamisel ter iz nje napravila neke vrste mistič-
no politično vero, ki je še nekaj let pozneje vpli-
vala na mednarodne odnose v Evropi. Tam stoji
samo mrzli člen in paragrafi, ki hladno določajo,
kaj sta se Francija in Nemčija obvezali spoštovati,
za kaj Anglija in Italija jamčita in kaj se ima zgo-
diti, če bi prišlo tako daleč, da bi ali Francija ali
Nemčija obveznosti ne spoštovali. Lokarnska me-
hoba v odnosih med Nemčijo in Francijo je že
zdavnaj umrla in čisto simbolično je postalo vsa-
koletno polaganje spominskih vencev na grobove
velikih očetov Brianda in Stresemanna, ki so ju
zamenjali na evropskih pozoriščih drugi močje z
drugimi ideali... A ostal je med obema državama
ta mrzli dokument. Obveznosti, ki so jih takrat
države tako lahko sprejele, obljube, ki so jih
tako sladkim početom m.d. seboj izmenjavale na
krovu »Oranžnega cveta«, so se sedaj, ko je ro-
manca že 10 let stara in tako rekoč pusta, spre-
menile v trde, neizprosne besede pogodb, ki srca
ne pozna več, ki pozna samo pravo.

Lokarnska pogodba govoreč o možnosti, da bi
kdaj prenehala soglasje med Francijo in Nem-
čijo, naštevajo dvojne falknih dejstev. Člen 2 navaja
možnost, da bi ali Francija ali Nemčija vdrla v so-
sednjo ozemlje, člen 3 pa govori o možnosti, da bi
se kdaj Nemčija pregrešila zoper obveznost, da
ne ostane Porenje razoroženo, s tem, da bi ga
vojaško zasedla in utrdila. Toda, da bi ne preostal
nobeden dvom o medsebojni pravni povezanosti
teh dveh naštetih možnosti, določa člen 4 lokarn-
ske pogodbe, da pomeni vdor v sosedno ozemlje
kakor oborožitev razoroženega porenjskega ozem-
lja pravno enakovredno ogroženje sosedne in da
ima oboje za posledico, da nastopijo dolžnosti za
Anglijo in Italijo, da ogroženo državo branijo
pred kršitvijo pogodbe. V tem pravcu določa
pogodba, da se morajo v tem primeru, torej pri
dejanskem vdoru na sosedno ozemlje ali pri obo-
rožitvi Porenja takoj sestati vse države, ki so
podpisale lokarnsko pogodbo, na konferenco, na
kateri se bo sklepalo o tem, če je bila zares kr-
šena. Ako na konferenci sklenejo, da je bila po-
godba prekršena, lahko Anglija in Italija kot
jamčiteljici nemudoma pridejo na pomoč ogroženi
državi, če tako želita, ali pa zahtevata, da se spor
predloži Svetu Zveze narodov, da on odloči in
zapove nadaljnje ukrepe. Obe jamčiteljici pa imata
dolžnost, da nemudoma izvajata vse ukrepe
Sveta Zveze narodov, ne da bi imele pravico, da
presojata same, če je tako prav ali ne.

Francija je sedaj, oslanjajoč se na člen 4 lo-
karnske pogodbe, zahtevala sklicanje konferen-
ce podpisnic lokarnske pogodbe in zahteva na tej
konferenci, da ji tako Anglija kakor Italija nudita
vojaško pomoč, ker se je Nemčija pregrešila proti
čl. 3 pogodbe, ko je Porenje oborožilo. Konferen-
ca sedaj zaseda in bo danes predložila svoje
sklepe Svetu Zveze narodov, ki se je v ta namen
tudi zbral v Londonu.

Iz gornjega sledi zanimiva ugotovitev. Prvič
se za nemško trditve, da je Francija s podpisom
pakta s sovjeti sama najprej kršila lokarnsko po-
godbo, z mednarodnopravnega stališča nihče ne
zmeni. Ako je namreč nemška vlada bila prepri-
čana, da je sovijski pakt kršil obveznosti lokarn-
ske pogodbe, potem ni imela pravice pogodbe
odpovedati, ampak se poslužiti pravnega postop-
ka, ki je v pogodbi točno označen, da mobilizira
pomoč jamčiteljev, to je Anglije in Italije, proti
Franciji. Tega nemška vlada ni storila. Torej me-
narodno pravo njenega izgovora ne pozna in ga
tudi ne more pripoznati. Drugič pa imamo vtis,
da se je ves spor nenkrat oddaljil od pravega
težišča problema in prišel na popolnoma drugo
polje. Debatla se danes tako rekoč ne razvija okrog
vprašanja, da je Nemčija Porenje zase-
la in s tem zavrnila kakšno kršitev mednarodnih obveznosti,
ampak okrog vprašanja, če je Anglija, v prvi vrsti
Anglija, pripravljena izvajati svoje dolžnosti. De-
batla o zvestobi do obveznosti, sprejetih v medna-
rodnih pogodbah, je takorekoč zdrknila mimo
Nemčije in se osredotočila okrog Anglije, ki je
postavljena pred brutalno vprašanje, ali hoče iz-
polniti dano besedo ali ne. Diplomatični položaj
je s tem nekoliko olajšan, ker je tako rekoč Nem-
čija prevzela nalogo, da posreduje med Francijo
in Anglijo, mesto da bi bila sama središče vsega
spora, ki je nastopil po govoru nemškega držav-
nega kancerja.

Kot je izginila romantika lokarnske pogodbe
iz odnosov med Francijo in Nemčijo, tako je se-
veda izginilo tudi pri Angležih pesniško razpolo-
ženje Austena Chamberlaina, da prezirajo vse
težave čez drn in strn hile na pomoč svojemu pri-
jatelju v stiski. Tudi pri Angležih je ostala samo še
suhoparna listina, ki se je sedaj oprijemajo, da bi
iz nje iztisnili drugo razlago, kot ono, ki so ji jo
vdahnili Briand, Chamberlain in Stresemann. An-
gleški pravniki se sedaj mučijo, da bi našli kakš-
na vrata, skozi katera bi se lahko izmuznili, ne da
bi njihovo dobro ime pri tem trpelo. In res, na
konferenci lokarnskih podpisnic so prišli na sled
takšni možnosti. Člen 4 ni jasen. Zakaj naj bi bila
vsaka oborožitev Porenja že za Francijo nevarna?

Japonski vdor v Mongolijo

Posledica zadnjega vojaškega puča v Tokiju
Boljševiki zopet samo „ogorčeno protestirajo“

Notranjepolitična kriza, ki je trajala od
26. februarja, ko so se fašisti hoteli polastiti
vlade nasilnim potom, do danes, torej več kot
pol meseca, se je te dni rešila. Osemdesetletni
prince Sajonji, ki se je ves ta čas nahajal v
cesarjevi palači v Tokiju, se je 11. marca vrnil
v svoj domači kraj in vojaški krogi, ki so bili
preprečili osnovevanje ministrstva pod njegovim
vodstvom, so se pomirili. Bivši zunanji mi-
nister Hirota, kateremu je cesar otem, ko je
moral razrešiti Sajonjijo, poveril sestavo nove
vlade, je sedaj definitivno vodja japonske
državne politike. To se je zgodilo po dolgo-
trajnih pogajanjih s predstavnik armade na
podlagi kompromisa, po katerem se je Hirota
obvezal, da bo vodil energično politiko proti
ruski boljševiški invaziji v Azijo.

Japonci zasedli 6 mongolskih mest

Kakor hitro je bil kompromis dosežen, je
japonska armada na azijski celini v največji
tihoti izvršila nov udar. Vrhovni poveljnik ja-
panske armade v Aziji, general Tada, je dal
japonskim silam, ki stoje v mongolski provinci
Čaharu, katero so Japonci zasedli že pred me-
seci, oziroma njihovemu poveljniku generalu
Dojharu povelje, da zasedejo šest velikih no-
tranjemongolskih okrajev, in sicer Ku-jan, Pao-
kan, Kang-pao, Hua-teh, Kang-pej in Šung-tu.
Te pokrajine so zato važne, ker večjejo Mand-
žurijo in Čahar z zadnjo največjo notranje-
mongolsko pokrajino, ki je še pod kitajsko
suvereniteto Nankinga, Suji-jan, katera
meji na veliko pokrajino Sin-kjang ali na ki-
tajski Turkestan, ki je prišel prer meseci pod
suvereniteto sovjetske vlade, ki je v najintim-
nejših odnosih z Moskvo.

Moskva zopet „razburjena“

Zasedba teh pokrajin je zelo razburila mo-
skovsko vlado. S to zasedbo so namreč Japonci
preprečili zvezo, ki jo je bila napravila mo-
skovska vlada med Sin-kjangom ki je naj-
zadnejša pokrajina starega Kitaja in veliko
kitajsko pokrajino šin-si, v kateri se je pred
kratkom osnovala kitajska komunistična vlada
z armado, katero denarno podpira moskovski
sovet. Japonci trdijo, da je ta od Moskve vo-
dena akcija naperjena v prvi vrsti proti Ja-
ponski, in so zato zasedli imenovane notranje-
mongolske pokrajine, s čimer so popolnoma
pretrgali avtomobilsko prometno cesto, ki vodi
iz Čite, oziroma Irkutsk skozi sovjetsko zu-
nanjo Mongolijo v Peking. Nobenega dvoma ni,
da imajo Japonci namen, polastiti se v kratkem
še Suji-jana, kjer vlada zadnji general, ki je
ostal zvest Nankingu, to je Jen-ši-San, na
kateroga japonski general Dojchara že dolgo
pritisaka, naj se poda pod japonsko-mandžursko
suvereniteto. Pa tudi o tem ni nobenega dvoma,
da bodo Japonci, kakor hitro bodo imeli v svo-
jih rokah veliko mongolsko pokrajino Suji-jan,
skušali prodreti v Šan-si, kjer razgovilijo bol-
jševske kitajske čete, da jo zasedejo pod dobro-
došlo pretvezo, da je treba štreti kitajski ko-

Razpis za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani

Belgrad, 13. marca. m. Ker so vsa pripravljaj-
na dela za zidanje vseučiliške knjižnice v Ljub-
ljani končana, je danes gradbeni minister dr. Ko-
žul podpisal odlok, s katerim se razpisuje lica-
cija za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani.

„Komunisti se bomo ohranili le v svetu brez Boga...“ „Komsomolskaja Pravda“

Moskva, 12. marca. TG. Predsednik »Zveze
brezbožnikov«
Jaroslavski je izdal obsirno okro-
žnico na vse pododseke po sovijski Rusiji, v kateri
se pritožuje, »da je opazil, da se pojavlja neka
mračnost v boju proti veram in cerkvam posebno
med sovijskim uradnim in mladokomunistič-
nimi organizacijami«. Jaroslavski pravi nadalje, da
bo znal najti sredstva, »da se bo borbenost zopet
dvignila«
in da bo organizacija brezbožnikov s po-
močjo najvišjih organov Kominterne malo preči-

Za Anglijo nastopi dolžnost pomoči samo v pri-
meru, če bi Nemčija Porenje tako močno oboro-
žila, da bi bil strah upravičen, toda to je treba še
ugotoviti. Da, ako je ugotovitev nedvoumna, po-
tem Anglija ne bo oklevala, ampak kdo naj to v
24 urah ugotovi? Najboljše je, tako je dejansko
tudi predlagal zunanji minister Eden, če se Svet
Zveze narodov sestane, razpravlja o nemškem de-
janju, da je Nemčija kršila pogodbo in po krivem
zasedla Porenje in končno nemško vlado pokara.
Pravici bi bilo zadoščeno, naker se je treba vseliti
ponovno za mizo in se z Nemčijo pogajati o novih
nenapadalnih jamstvih.

To je približno okvir sedanjih velikih diplo-
matskih pogajanj na zapadu Evrope. Pri tem se
najbolj čudno sliši, da bo spor med Francijo in
Nemčijo poravnal v tistem trenutku, ko bo porav-
nana tudi nesoglasje med Francijo in Anglijo. Kdo
bi si bil 1. 1925 na »Oranžinem cvetu«
mislil, da bo lokarnska sentiamentalnost končala v prepiru o
paragrafi.

munizem in rešiti Azijo boljševiške invazije.
Zato je umevno, da se je moskovski tisk z vsem
srdom zopet vrgel na Japonsko, katero dolži,
da je v najintimnejši zvezi s Hitlerjem in da
z njim vred zamisli udarec proti Rusiji.

Hirota sprejel smernice, ki mu jih je naložila armada

Ministrski predsednik Hirota je brez dvo-
ma sprejel smernice zunanje politike, kakor
mu jih je naložila armada. Obenem se pa Hi-
rota trudi, da dobi zveze z Londonom in New-
Yorkom, da se ne bi japonska politika v Aziji
ovirala od strani Evrope in Amerike. V par
dneh odidejo nova velika japonska ojačenja
na azijski kontinent in na mejo med Man-
džurijo in sovjetsko mongolsko zunanjo Mongolijo,
ker vojaški krogi trde, da je Mandžurija od Rusije
danes stalno ogrožena.

V zvezi s tem je prizadevanje kitajskega
diktatorja Čangkajška, da bi raztil komuni-

stične čete v Šan-siju. Nankinška vlada trdi, da
je porazila komunističnega generala Mao-Ce-
Tunga, ki je bil ujet, dočim je na bojnem polju
ostalo ubitih 2000 komunistov. Tudi angleški
krogi trdijo, da komunistična nevarnost v Šan-
siju ni tako velika, kakor jo Japonci slikajo.
Čankajšek se tudi trudi, da bi zatl protijapon-
sko propagando, ki je po puču v Tokiju po vsem
Kitaju zopet oživela, da bi vzel Japonski vsako
pretvezo za intervencijo. Seveda ta prizadevanja
ne obetajo veliko uspeha, ker je Hirota odločen,
da japonski program na azijskem kontinentu
docela izvede, kakor to zahteva armada — se-
veda bo obenem skušal pridobiti zase Evropo in
Ameriko ali pa vsaj preprečiti, da bi se mu ne
delale od te strani prevelike težave. V tem oziru
so zanimivi in značilni tudi razgovori, ki so se
vršili med Tokiomi in Parizom glede francosko-
ruskega pakta in ki so imeli uspeh v toliko, da
je Francija odklonila željo ruske sovjetske vla-
de, da bi jo Francija na Daljnem vzhodu proti
Japonski »blagohotno podpirala«.

V Londonu napeto

Lokarnske velesile ne pridejo do sporazuma
Danes bo Svet ZN sklepal o Nemčiji

London, 13. marca. c. Današnji sestanki lo-
karnskih velesil niso nič razjasnili položaja. Goto-
vo je samo to, da je stališče Francije nepremak-
ljivo in odločno. Francija vztraja na zahtevi, da
mora Nemčija izprazniti Porenje. Flandin poudarja
venomer, da ne more biti govora, da bi se Fran-
cija pogajala vse dotlej, dokler je jasno, da je Nem-
čija prekršila določbe mednarodnega prava.

Anglija pa prav tako ne popušča in smatra za
svojo dolžnost, da na vsak način izbiže neke ka-
kavratca za ventil napetosti in poskuša posredo-
vati med Nemčijo in Francijo. Vendar pa je angle-
ško posredovanje tekom te noči doživelo hud po-
raz. Eden se je tekom noči obrnil preko svojega
veleposlanika na nemško vlado in jo zaprosil, da
naj pristane na tako zvano simbolično izpraznitve
Porenja. Toda nemška vlada je ta predlog odbila
in položaj je bil zjutraj prav tako brezupen kakor
včeraj. Dopoldne je celo izgledalo, da bo val an-
gleškega javnega mnenja prehitel vlado, ker so li-
sti začeli po vrsti zelo ugodno podpirati francosko
nepopustljivost. Toda francoska delegacija je te-
kom jutranjih ur občutno zadela angleško občutli-
vost, ki je dala razglasiti, da bo Francija zapustila
Zvezo narodov, če ji v tem vprašanju kršitve med-
narodnega prava ne bo zadoščeno. Opoldanske iz-
daje listov so hitro zaobrnile nerazpoloženje proti
Franciji in »Daily Telegraph«
piše, da je malo ver-
jetno, da bi Francija zaradi delne kršitve medna-
rodnega prava zapustila ustanovo, ki jo ves angle-
ški narod smatra za edino realno oporišče moder-
nega mednarodnega prava. Celot konservativni
»Morningpost«
se hujuje nad francosko prenapetostjo.

Konferenca lokarnskih podpisnic

Dopoldne je pred današnjim drugim sestankom
lokarnskih velesil Baldwin zbral okoli sebe vodil-
ne člane angleške vlade. Na seji so bili poleg Ede-
na še lord Halifax, zakladni minister Neville Cham-
berlain in Ramsay MacDonald. Seja ministrov je
trajala pol ure. Takoj nato se je Eden v spremstvu
Nevillea Chamberlaina in lorda Halifaxa podal na
konferenco velesil, ki se je v zunanjem minist-
stvu začela ob 11.50. Kako veliko je zanimanje za

Litvinov-Titulescu-Purić

Medtem, ko je angleška vlada sama skušala
najti rešitev iz labirinta, je Flandin sam delal zelo
pospešeno. Najprej je sprejel v dolgo konferenco
sovjetskega zunanjega ministra Litvinova, takoj
nato pa je prišel na to konferenco še romunski
zunanj minister Titulescu. Titulescu je pred to
konferenco imel zelo dolg razgovor z Edenom.

Poleg teh razgovorov pa je bila še posebno
opažena velika delavnost jugoslovanske delega-
ta dr. Purića, ki je prišel v London snoči. Zani-
manje za njegove razgovore je tem večje, ker Ju-
goslavija tokrat ni zastopana v Svetu ZN, odbor
trinajstotice pa, kjer dr. Purić zastopa Jugoslavijo,
v Londonu ne bo zasedal. Dr. Purić je imel danes
celo vrsto razgovorov z vodilnimi osebnostmi v
Londonu in je ta njegova delavnost poleg Titulescu
zelo važna in pomembna. Iz teh dejstev se lahko
razbere, da je jugoslovanska zunanja politika zelo
važna postavka v dogodkih, ki se rišejo na obzorju
Evrope.

Belgija z Anglijo

Ker pa angleška vlada ni mogla izvesti svo-
je posredovalne akcije, svet ZN pa ne sme spre-
jeti sklepov, ki jih Anglija v Evropi ne bi mogla
z vsi silo podpreti zaradi svojih zvez s koloni-
jami in dominijoni, je bilo vendarle potrebno
najti rešitev ob ali pa tudi mimo Francije. Ta-
ko je angleška vlada za dopolnilsko sejo pri-
pravila majhno presenečenje, ko je belgijske
delegat pridobila za to, da bodo na današnjih
sejah predložili in podpirali angleško resolucijo,
ki naj bi bila predložena jutrišnji seji sveta
ZN kot praktičen zaključek tega, kar lahko Zve-
za narodov stori za Francijo. Ta poteza je neko-
liko makjavelistična, ker izrablja težak polo-
žaj, v katerega je zašla Belgija sedaj, ko ima na
eni strani težko oboroženo Nemčijo in na drugi
strani Francijo, ki se hoče ločiti od Anglije in v
izstopu iz Zveze narodov skočiti v osamljenost
in negotovost. Belgija se more v tem slučaju na-
sloniti samo na Anglijo in to dejstvo je igralo
najvažnejšo vlogo, ko je Belgija morala danes
prevzeti nalogo, da brani angleško resolucijo.

Ko se je opoldne začel drugi sestanek lo-
karnskih velesil, je bilo Flandinu sporočeno, da
ima belgijska delegacija že gotovo resolucijo v
žepu in da jo bo razložila in branila. Toda vse
kaže, da je borba za to resolucijo bila zelo tež-
ka in ostra, ker je konferenca trajala zelo dolgo
in so se delegati razšli šele ob pol treh popold-
ne. Množica pa je kljub temu ves čas čakala
na konec debat in fotografi so imeli ravno toliko
prostora, da so lahko ujeli za svoje liste smeh
in dolgo postavu Flandina in sijajno razpolože-
nje Grandija. Ta drugi sestanek ni prinesel no-
benega zaključka in se bo zato konferenca na-
daljevala popoldne ob 17. uri.

Proti večeru se je položaj znatno po-
slabšal. Reuter je tik pred konferenco ob-
javil, da je položaj izredno napet in da je le
malo verjetno, da bi lokarnske velesile mogle
sprejeti kak enoten sklep. Francoska delegacija
hoče očitno preprečiti sprejem kake resoluci-
je, ki bi prejudicirala pravorek, ki ga mora Ju-
tri izreči svet ZN. Francija je od sestanka vele-
sil pričakovala kvečjemu točne vojaške obveze
za slučaj, če Nemčija do ženevskega pravoreka
ne bo izpraznila Porenja. To bi pomenilo oja-
čenje lokarnske zaveznitve v praktični voja-
ški smeri, ki bi podprlo nato pravorek Zveze
narodov, ki bo sklenil izvajati določbe pakta ZN
proti Nemčiji kot napadalcu in kršitelju med-
narodnih obvez.

Zvečer se listi spuščajo že v razmišljanja,
kaj misli storiti svet ZN na svoji jutrišnji seji.
V palači St. James je že vse pripravljeno za se-
stanek sveta ZN. Svet bo zasedal v »dvorani kra-
ljice Ane«
in tajništvo ZN je vse pripravilo za
hitro poslovanje časnikarske službe. V London
je prispelo 250 tujih časnikarjev in toliko jih

Nadaljevanje na 2. strani.

dvorana ne more sprejeti. Zato bodo v dvorano dopušteni samo diplomatski uradniki tujih listov, poročevalci in reporterji pa bodo sedeli v stranski dvorani in poslušali potek sej iz velikih zvočnikov, ki tokrat prvič skrunijo melanholično starodavnost angleškega okusa.

Ker pa lokarnske velesile najbrž ne bodo mogle predlagati nobene resolucije, bo svet ZN sklenil na tajni seji postopek in nato takoj na javni seji sklenil, da je Nemčija kriva kršitve mednarodnih pogodb in da mora ZN sprejeti sklepe, ki jih nalaga pakt. Te sklepe bo sestavil pododbor, ki bo zasedal en teden. Med tem časom pa bo svet ves čas zbran in bo zasedal.

V Berlinu že bolj tihi

Berlin, 13. marca. b. Sedanja konferenca držav, ko so podpisale lokarnsko pogodbo v Londonu, je potisnila vse druge stvari v ozadje. Vsi nemški listi pišejo skoraj izključno le o tem. Listi posebno poudarjajo Edenov predlog, naj Nemčija umakne vse svoje čete s porenjske cone. Tam naj bi ostal le manjši oddelček vojakov. Istotako se razpravljata tudi o Hühseovem odgovoru na britanski predlog. »Deutsche Allgemeine Zeitung« komentira praznino, ki je nastala med Francijo in Veliko Britanijo in pravi med drugim: Zelo obžalujemo, da francoska vlada ni bila sposobna sprejeti britanskega stališča. List dalje poudarja: Francija bo dobila jamstvo Velike Britanije za novo lokarnsko pogodbo. V nasprotju s tem pa vemo, kaj se lahko zgodi: kalitev mira v Evropi. Toda mi ne verjamemo, da bi Francija vzela nase odgovornost za nekaj takega. Nasprotno pa se Anglija popolnoma zaveda sedanjega trenutka in tudi ve, da ne more popolnoma jasnih predlogov, ki jih je dal Hitler, enostavno zavrniti.

London, 13. marca. AA. Današnji londonski listi pišejo med drugim o zvezi med sklepom nemške vlade od 7. marca in notranjim položajem v

Nemčiji. »Morningpost« priobčuje poročilo svojega berlinskega dopisnika, ki trdi, da bodo v Nemčiji v kratkem uvedli nove davčine, med drugim tudi na pivo, tobak in kavo. Dopisnik trdi, da mu je neki ugledni finančnik izjavil, da bi v Nemčiji zavladala splošna panika, če bi ljudstvo zvedelo, kakšno je pravo stanje gospodarstva in finančne. Trenotno položaja morda še ni tako slab, da bi lahko govorili o katastrofi, vendar se stvari razvijajo v brezupno smer. Vlada bo storila do konca vse, kar bo v njenih močeh, da preskrbi ljudstvo z mesom in moko. »Manchester Guardian« in »Daily Telegraph« trdita v člankih svojih diplomatskih uradnikov, da v vprašanju vojaške zasedbe Porenja ni popolnega soglasja med nemškimi voditelji. Proti odhodu vojske v Porenje sta bila ne le ministra dr. Schacht in von Neurath, temveč tudi minister vojske armadni general von Blomberg.

Gospodarska pogajanja Jugoslavija-Nemčija

Belgrad, 13. marca. 17. t. m. se bodo pričela v Zagrebu pogajanja, ki jih bosta vodili jugoslovanska in nemška delegacija radi odstranitve vseh težkoč, ki so se pokazale pri izvrševanju trgovinskih pogodb med Nemčijo in Jugoslavijo. Na konferenci bodo razpravljali predvsem tudi o vprašanju v klirinškem prometu, govorili pa bodo tudi o odstranitvi klirinških težav pri izvozu perunine na bazi obračunavanja po teži in tranzitu čez Madžarsko, nadalje o izvozu jaja, o politiki nemške industrije in cenah njenih proizvodov na jugoslovanskem trgu. Predsednik naše delegacije je načelnik trgovinskega ministrstva g. Pilič, v delegaciji so pa še podguverner Narodne banke dr. Belin, pomočnik kmetijskega ministra g. Novaković in ravnatelj Zavoda za pospeševanje znanje trgovine dr. Petrovič. Nemško delegacijo vodi ministerialni ravnatelj Otto Sarnau.

Schuschnigg v Pešti

Obisk je postal brezpomemben

Budimpešta, 13. marca. AA. Madžarski korbari poročajo: Avstrijski kancler dr. Schuschnigg in zunanji minister Berger-Waldenegg sta prispela semkaj popoldne. V madžarski prestolnici ostaneta dva dni. Na postaji so ju pozdravili člani madžarske vlade s ministrskimi predsednikom Gömböšom na čelu, dalje italijanski poslanik v Budimpešti knez Colona in avstrijski poslanik Neustädter-Stürmer.

Zaradi najnovejših mednarodnih dogodkov, povzročenih s strani Nemčije, je obisk kanclerja Schuschnigga v Budimpešti izgubil na svojem pomenu. Obisk naj v prvi vrsti manifestira avstrijsko-madžarsko sodelovanje in naj prepriča tako tujo kakor madžarsko samo, da zunanje politično sodelovanje Avstrije v zadnjem času ni v nasprotju z madžarsko-avstrijskimi odnosi. Na sestanku avstrijskih in madžarskih državnikov bo šlo razen tega za to, da se medsebojno informirajo o raznih perečih političnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Obenem bodo posvetili svojo pozornost tudi češkoslovaško-avstrijskim pogajanjem in bližnji trojni konferenci v Rimu. Razgovorjali se bodo tudi o madžarsko-avstrijskih trgovinskih odnosih, ki so se v zadnjem času poslabšali. Ni izključeno, da bodo o tem sprejeli tudi konkretne sklepe.

== Z abesinskih bojišč ==

Splošna ofenziva na jugu...

Mogadisk, 13. marca. b. General Graziani je izdal povelje za splošno ofenzivo na somalijskem bojišču. Glavni cilj te ofenzive sta Dagabur in Džidžiga.

...in na severu

Asmara, 13. marca. b. Maršal Badoglio je izdal povelje za splošno ofenzivo na severnem bojišču.

London, 13. marca. AA. Reuter poroča: Izvzemi delavnosti italijanskega letalstva na severni fronti vlada povsod dozdevno mir. Vendar pa se priprave za italijanski pohod proti jezeru Ašangi vodijo z istim tempom. Spretni italijanski oddelki niso naleteli na noben odpor, vendar se ve, da je abesinska vojska pripravljena s svoje strani, da začne vsak čas z borbo. Dopisnik, ki spremlja italijansko napredovanje, pravi, da se morajo Italijani zahvaliti za svoje uspehe svojemu težkemu topništvu. V vseh borbah so igrali odločilno vlogo poljski topovi srednjega kalibra, ki so streljali abesinsko obrambo. Brž ko se letala javila prisotnost in položaj abesinskih čet, jih je topništvo strlo ali pa razgnalo.

Severozapadno od Ginira je padel nek italijanski bombardier in je posadka obležala mrtva. Po še nepotrjenih vesteh se je pet italijanskih letal spustilo v pokrajini Arusi. Posadka letal je med prebivalstvom delala propagando za Italijo. Po istih vesteh sta bila na letalih dr. Bora in inženir Cavagna, ki sta dolgo živela v Abesiniji in govorila abesinski jezik. Odsšla sta v najbližje kraje in se razgovorila z domačini in jih pridobila za italijansko stvar. Medtem pa je v vas prišel nenadoma neki abesinski vojščak in prepoznal v tujcih

Upor v Albaniji?

Paris, 13. marca. a. Večerje izdaje listov poročajo, da je v Albaniji izbruhnil upor. Listi še nimajo podrobnosti, ker zaradi cenzure ni mogoče iz Albanije dobiti nobenih vesti. Verjetno je, da je upor nadaljevanje zadnjega poskušene upora v Fieriju.

Nova grška vlada

Atene, 13. marca. AA. Nova vlada Demerdzisa je sestavljena takole: ministri predsednik in zunanji minister Demerdzis, notranji minister Logotetis, pravosodni minister Agumis, vojni minister general Metaxas, mornariški minister admiral Papavrigopoulos, letalski minister general Zojopoulos, finančni minister Manzavinos, poljedelski minister Genakis, prometni minister Ekonomis, zdravstveni minister Kucia, drž. podtajniki pa so sledeči: v finančnem ministrstvu Valaoritis, pri predsedstvu vlade Georgokopoulos, pri narodnem gospodarstvu Dekazas. Glavni guvernerji Trakije, Makedonije in Krete ostanje isti kot sedaj. Možno je, da bo zamenjan samo guverner Krete. Kakor je bilo že javljeno, bo nova vlada položila prisego v soboto. Nova vlada računa na podporo liberalcev, malih republikanskih strank, na podporo stranke Metaxa in na skupino Kozamanisa.

Vseameriški kongres

Washington, 13. marca. b. Državna vlada objavlja, da so vse latinske ameriške republike z izjemo Paragvaja sprejele predlog Roosevelta, da se skliče vseameriški kongres v Buenos Aires.

Zagrebačka vremenska napoved. Pretežno oblačno, hladneje, deževno.

Dunajska vremenska napoved. Pretežno oblačno, lahne padavine, mraz, severni vetrovi.

Nemčiji. »Morningpost« priobčuje poročilo svojega berlinskega dopisnika, ki trdi, da bodo v Nemčiji v kratkem uvedli nove davčine, med drugim tudi na pivo, tobak in kavo. Dopisnik trdi, da mu je neki ugledni finančnik izjavil, da bi v Nemčiji zavladala splošna panika, če bi ljudstvo zvedelo, kakšno je pravo stanje gospodarstva in finančne. Trenotno položaja morda še ni tako slab, da bi lahko govorili o katastrofi, vendar se stvari razvijajo v brezupno smer. Vlada bo storila do konca vse, kar bo v njenih močeh, da preskrbi ljudstvo z mesom in moko. »Manchester Guardian« in »Daily Telegraph« trdita v člankih svojih diplomatskih uradnikov, da v vprašanju vojaške zasedbe Porenja ni popolnega soglasja med nemškimi voditelji. Proti odhodu vojske v Porenje sta bila ne le ministra dr. Schacht in von Neurath, temveč tudi minister vojske armadni general von Blomberg.

Gospodarska pogajanja Jugoslavija-Nemčija

Belgrad, 13. marca. 17. t. m. se bodo pričela v Zagrebu pogajanja, ki jih bosta vodili jugoslovanska in nemška delegacija radi odstranitve vseh težkoč, ki so se pokazale pri izvrševanju trgovinskih pogodb med Nemčijo in Jugoslavijo. Na konferenci bodo razpravljali predvsem tudi o vprašanju v klirinškem prometu, govorili pa bodo tudi o odstranitvi klirinških težav pri izvozu perunine na bazi obračunavanja po teži in tranzitu čez Madžarsko, nadalje o izvozu jaja, o politiki nemške industrije in cenah njenih proizvodov na jugoslovanskem trgu. Predsednik naše delegacije je načelnik trgovinskega ministrstva g. Pilič, v delegaciji so pa še podguverner Narodne banke dr. Belin, pomočnik kmetijskega ministra g. Novaković in ravnatelj Zavoda za pospeševanje znanje trgovine dr. Petrovič. Nemško delegacijo vodi ministerialni ravnatelj Otto Sarnau.

sko-madžarsko sodelovanje in naj prepriča tako tujo kakor madžarsko samo, da zunanje politično sodelovanje Avstrije v zadnjem času ni v nasprotju z madžarsko-avstrijskimi odnosi. Na sestanku avstrijskih in madžarskih državnikov bo šlo razen tega za to, da se medsebojno informirajo o raznih perečih političnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Obenem bodo posvetili svojo pozornost tudi češkoslovaško-avstrijskim pogajanjem in bližnji trojni konferenci v Rimu. Razgovorjali se bodo tudi o madžarsko-avstrijskih trgovinskih odnosih, ki so se v zadnjem času poslabšali. Ni izključeno, da bodo o tem sprejeli tudi konkretne sklepe.

Italijansko uradno poročilo

Rim, 13. marca. AA. (Stefani.) Izšel je tale komunikat: Z eritrejske fronte poročajo, da so se tamkaj začela nova gibanja čet. V zapadni dolini so italijanski oddelki prisneli do pokrajine Alkandre, kjer jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Prednje čete tretjega armadnega zbora so prispele do Fanarje. Letalstvo je obstrlejevalo sovražne čete v pokrajini Ancelkasu in južno od Korana.

Na somalijskem bojišču so letalske enote zelo aktivne. Letalske izvidnice nadaljujejo izvide proti Addis Abebi. Oborožene tolpe v pokrajini Gela-boraru so se podvrgele italijanskim oblastvom. Te tolpe so ustanovile posebne enote, ki uganjajo gverilsko vojno. Vse prebivalstvo okoliških pokrajin zahteva italijansko zaščito.

Tuici zaupščajo Abesinijo

Džibuti, 13. marca. AA. Agencija Stefani poroča, da zapuščajo tuji Abesinijo v čedalje večjem številu, in sicer zaradi očitnih znamenj notranjih sporov in izgredov. Tako so iz Abesinije odpotovali malone vsi Nemci in tudi tisti, ki so bili doslej z abesinsko državo v uradnih stikih. Med drugimi tudi letalec Schmidt, ki je bil sedem let v službi cesarja Haila Selasija. Abesiniji zapusti dalje šved dr. Haner, dosedanjji osebni zdravnik in svetovalec abesinskega cesarja. Včeraj je prispela v Džibuti misija švedskega Rdečega križa, ki se vrne v Evropo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 12. marca. AA. Po poročilu kraljevskega poslanstva v Madridu so trgovinska pogajanja med našo kraljevino in Španijo odložili do konca tega meseca. Španska vlada nam je do začetka novih pogajanj dovolila kontingent 8500 kubičnih metrov gradbenega lesa po postavki 102 španske carinske tarife.

Belgrad, 12. marca. AA. Z izmenjavo not je podaljšan trgovinski sporazum med našo kraljevino in turško republiko od 3. julija 1934. Sporazum je podaljšán do 20. julija t. l. Obenem sta spremljena tudi seznama A in B tega sporazuma, ki sta njegov bistveni del. Seznam A obsega blago, ki mu je uvoz v Turčijo popolnoma prost. Seznam B pa navaja blago, ki mu je uvoz v Jugoslavijo omejen na točno navedene kontingente.

Belgrad, 12. marca. AA. Na predlog predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra so s kraljevim ukazom premešeni: Branko Simić, tajnik pete položajne skupine zunanjega ministrstva za tajnika iste skupine pri kraljevem poslanstvu na Dunaju; Ljubica Vlačić, tajnik 7. pol. skup. kraljevskega poslanstva v Budimpešti za tajnika iste skupine v zunanjem ministrstvu; Oskar Fišer, podkonzul 6. pol. skup. pri kraljevem generalnem konzulatu v Trstu za tajnika iste skupine v zunanjem ministrstvu.

Drobne vesti

Varšava, 13. marca. b. Jutranjki poročajo, da je Piccard sklenil poleteti še letos v stratosfero. Balon bo izdelan popolnoma po njegovih načrtih in bo zgozden na Poljskem. Start bo v nekem mestu pod Karpati. Balon bo vodil švicarski letalec Tilgenkamp, ki je že sodeloval pri zadnjem Gordon-Benečevem poletu.

London, 13. marca. b. Snoci je bila v westminsterski katedrali služba božja za ohranitev miru v Evropi. Katedrala je bila nabito polna.

Dr. Stojadinović med poslanci JRZ

Lep nagovor „O 6. marcu, ki nas je za vedno združil“

Belgrad, 13. marca. Snoci je na banketu poslancev Jugoslovanske radikalne zajednice in članov kmetijskega narodnega kluba v kavarni na Dedinju govoril predsednik poslanskega kluba JRZ minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković, ki je dejal med drugim:

V zadnji dobi sta se primerila dva velika in važna dogodka. Prvi je nezasišana strašna obstrukcija, ki je iz narodnega predstavništva ustvarila namesto konstruktivnega dela nered in kaos. Mi vsi smo se bali dogodka, ki jih je ta kaos moral roditi. Zatem je nastopil drugi silno pomembni in silno razburljiv dogodek, zločinski atentat na našega predsednika vlade in prijatelja dr. Milana Stojadinovića. Streljali niso samo na osebo predsednika vlade, temveč tudi na politiko, ki smo od začetka tega dela tako dosledno in moško izpeljavali. Streljali so na parlamentarizem, streljali na urejenost razmer, zato, da se nadaljujeta kaos in nered. Previdnost božja je hotela, da so se vsi ti dogodki tako končali, kakor so se morali, da smo v središču napetega ozračja polne elektrike, hladnokrvno, odločno in dostojanstveno dokončali delo, ki nam služi v čast, ne samo narodni skupščini, temveč tudi nam, narodnim poslancom. Nato je govoril predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, ki je dejal:

Želim se vam najlepše zahvaliti za izraze simpatij, ki ste mi jih pokazali o priliki onega strašnega dogodka dne 6. marca, posebno pa se želim zahvaliti, ker ste mi bili ves čas opora in pomoč pri mojem parlamentarnem delu in ker smo z vašo pomočjo dobili našo bitko, tisto veliko bitko, ki smo jo bili za državni proračun. To bitko smo dobiči definitivno in dokončno. 6. marec nas je imel po zasnovi nekih brezumnikov razvojitvi z morilskim strelom. Dejansko nas je pa ta atentat le še bolj približal in le še bolj združil. Ta atentat nas ni razdružil, združil nas je za zmerom in pokazal vsemu svetu, da se 6. marca začne nova doba naše zgodovine. Vi, ki ste bili ta dan v narodni skupščini, boste mogli s ponosom reči: ta dan smo bili narodni poslanci. Ta dan smo bili borci za narodno pravico in svobodo. Z vašim delom je JRZ postala najvažnejši strankarski politični činitelj v državi in jaz se pridružim apelu svojega tovariša in predsednika kluba g. Cvetkovića in vas prosim, da to vero, to prepričanje okrepite in ponesete

Spremembe v vojaški službi

Belgrad, 13. marca. m. Na predlog ministra vojske in mornarice so kr. namestniki v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. postavili:

Za adjutante Nj. Vel. kralja: konjskega polkovnika za generalštabne posle Zarka Majstorovića, dosedanjega pomočnika načelnika generalnega štaba; topniškega polkovnika za generalštabne posle Vladimira Petrovića, doslej šefa I. odseka, 1. oddelka sekcije državne obrambe; konj. polkovnika Tonči Kokalja, doslej poveljnika 6. konj. polka kneza Arzena; topn. polkovnika Slavisa Cezarovića, doslej starešino oddelka višje šole vojne akademije; letalskega podpolkovnika Vladislava Söndermayerja, doslej pomočnika poveljnika 2. letalskega polka.

Za ordonančne častnike Nj. Vel. kralja: konjskega majorja Petra Pokornija, doslej vršilca dolžnosti pomočnika avtomobilskega parka vojnega ministrstva; kapetana korvete Zdenka Vukovića, doslej torpednega referenta poveljstva za podvodno orožje; topniškega kapetana I. razreda za generalštabne posle Mirka Prosenja, doslej pri referentu oddelka generalnega štaba.

Razrešeni pa so svoje dolžnosti adjutantov Nj. Vel. kralja: inženjerski brigadni general Dušan Božić, letalski polkovnik za generalštabne posle Dragotin Sarić in Vinko Naumović; od dolžnosti ordonančnih častnikov: kapetan fregate Konstantin

načela JRZ iz prestolnice do poslednje vasi, da ponese veru v našo zmago, ki je naša in ki mora biti naša in dokončna.

Za predsednikom vlade je govoril minister Dragutin Janković, ki je v svojem govoru med drugim izkazal priznanje dostojanstvenosti in strpnosti, ki jo je predsednik vlade dr. Stojadinović pokazal zadnje dni v eni izmed najmučnejših dob v našem političnem življenju. Mi smo šli v sodelovanje z vami in mi bomo sodečovali za stabilnost in konsolidacijo parlamentarnega življenja in reda v državi. Za nas in za vas je izredno važno, da v prvi vrsti sodelujemo za gospodarsko in socialno stabilnost.

Nato je govoril prometni minister dr. Spaho, ki je med drugim dejal: V vsaki nesreči je tudi sreča. Kakor vidite, je ta dogodek v skupščini imel zelo ugoden odmev glede na naše politične razmere, ker nas je še bolj združil. Zahvaliti se moramo vsemogočnemu Bogu, da nam je ohranil nje-ga, ki nas na tej poti vodi, na poti, po kateri smo šli, da spravimo državo iz težkega stanja, ki je vanj za naša pod prejšnjimi režimi, da jo spravimo na pot demokracije, pot narodne svobode, pot enakopravnosti in enakosti vseh državljanov. Mi imamo na tej poti še mnogo delati, zlasti pa imamo nalogo zbrati in združiti široke ljudske plasti. Pri tem delu bomo uspeli, če bomo v ljudstvo sejali bratsko ljubezen in čustvo, da je ta država zemlja naš vseh.

★

Belgrad, 13. marca. Klub poslancev Jugoslovanske radikalne zajednice je imel svojo sejo večeraj od 6. do 8. ure. Seji je predsedoval Gragiša Cvetković, minister za socialno politiko in narodno zdravje in zastopnik pravosodnega ministra. Pri tej priliki so prišla v razpravo vsa vprašanja, ki se tičejo kluba in njegovega poslanja. Predsednik je nato podal izčrpano poročilo o celotnem dosedanjem delu in uspehih kluba ter je dal smernice za bodoče delo. Med drugim je sklenil, da se v najkrajšem času izdelajo pravila kluba. To delo je poverjeno narodnim poslancom Dragomirju Stojadinoviću, Časlavu Kitoviću, Ljubomiru Pantiću, Miloju Sokiću in Miloju Rajkoviću, ki bodo v najkrajšem času izdelali načrt pravil in ga predložili na prvi seji v proučitev.

Grubešić, konjski kapetan I. razreda Slavko Adamović, topniški kapetan II. razreda Vukašin Vuko-tić ter dosedanjji inženjerski podpolkovnik Kosta Muhićki. Vsi so stavljeni na razpolago vojnemu ministru.

Za novega poveljnika pehotnega polka kraljeve garde je postavljen adjutant Nj. Vel. kralja polkovnik Milorad Radović. Sedanji polkovnik pehote kraljeve garde polkovnik Ljubiša Živković je razrešen le dolžnosti in stavljen na razpoložanje vršnomu ministru.

Postavljeni so med drugimi za šefa oddelka za nelezljive bolezni pri stalni mornariški bolnišnici s šefom mornariški major dr. Ivan Koprivnik, dosednji šef kirurškega oddelka iste bolnišnice. Razrešeni in stavljeni na razpoložanje vojnemu ministru so: artiljerijski polkovnik Ferdinand Grubešić in Miroslav Sošarčić.

Nadalje so prevedeni: artiljer. kapitan I. razr. Radovan Sokol, zrakoplovni kapitan Andrija Pavlović, pehotna kapetana Abduselam Seizagić in Zdravko Seručar, kapitani 2. razr.: artiljer. Marcel Marelič, Zvonimir Perović, Mihajlo Perović in pehotni: Miodrag Djordjević so prevedeni v generalštabno stroko kot častniki za generalštabne posle. Upokojen je nižji vojni uradnik I. razr. ekonomske stroke Franjo Cainko.

Domači odmevi

Proračun pred senatom

Belgrad, 13. marca. m. Popoldne se je po daljšem preledku zopet sestel senat kraljevine Jugoslavije. Današnje seje je otvoril ob pol 6 predsednik senata dr. Tomašić. Zapisnik zadnje seje je prečital Vasa Glušac. Po sprejetju zapisnika je senatov predsednik prečital razne ukaze. Nato je v krajšem govoru komemoriral smrt senatorja Petra Tešića ter sporočil, da pride na njegovo mesto v finančni odbor senator Pavle Vujić. Tajnik Vasa Glušac je nato prečital vse konvencije in zakonske osnutke, ki so bili sprejeti v skupščini ter poslani senatu v nadaljnje razpravljanje. Sporočeno je bilo tudi, da je predsednik skupščine poslal senatu v pretres proračunski predlog za leto 1936-37 skupno s finančnim zakonom. Predloženi predlog in finančni zakon sta se takoj odstopila v pretres finančnemu odboru, ki bo začel z delom v ponedeljek. Tajnik Glušac je dalje sporočil, da je Kosta Timotijević predložil zakonski osnutek o razdolžitvi kmetov. Prečitanih je bilo še nekoliko interpelacij na posamezne ministre, nakar je bila današnja seja zaključena, prihodnja bo jutri ob 9 z dnevnim redom: 1. izvolitev odbora za proučevanje konvencij, 2. izvolitev odbora za proučevanje zakonskega osnutka senator. Timotijevića o razdolžitvi kmetov.

Spremembe občin

Belgrad, 13. marca. m. Današnje »Službene Novine« objavljajo uredba o izločitvi vasi Planina iz občine Leskovec in priključitvi k občini Raka, uredba o izločitvi kraja Imeno iz občine Sedlarjevo in priključitvi k občini Podčetrtek ter uredba o ustanovitvi občine Gomilsko v celjskem okrugu. Z današnjim dnom so vse tri uredbe dobile obvezno moč.

Delegacija pravosl. duhovnikov

Patrijarh Varnava je te dni sprejel delegacijo pravoslavnih duhovnikov, ki so bili pri zadnjih državnozbornih volitvah izvoljeni v parlament. Delegacija, ki jo je vodil vpokojeni minister in narodni poslanec dr. Vojislav Janjić, se je zahvalila patrijarhu za njegov trud, s katerim se je prizadeval, da se z dodatki k letošnjemu proračunu uredi vprašanje plač in pokojnin pravoslavnega duhovništva. Obenem mu je delegacija čestitala k uspehu. Patrijarh Varnava se je delegaciji v daljšem govoru zahvalil za čestitke in poudaril, kako velike važnosti je rešitev tega do sedaj zanemarjenega vprašanja. Posebno pa je patrijarh dal priznanje kraljevski vladi, ki je rešila to, za pravoslavno duhovništvo življenjsko vprašanje, ki je, kakor je dejal, bilo 50 let odprto. Posebno se je zahvalil ministrskemu predsedniku Stojadinoviću, finančnemu ministru Letici in bivšemu ministru za pravosodje dr. Miškulinu. Zahvalil pa se je tudi Narodni skup-

ščini, ki je odobrila potrebne kredite, ki jih predvidevajo sprejeti dodatki, s katerimi pa ni urejeno samo vprašanje plač in pokojnin pravoslavnega duhovništva, ampak tudi muslimanskega. — To vprašanje glede katoliškega duhovništva se bo pa uredilo s konkordatom.

Zakon o volitvah

Ob poročilu notranjega ministra dr. Antona Korošca v Narodni skupščini je »Samouprava« z ozirom na dogodek, ki so se v skupščini odigrali, zapisala: Posebno nam je potreben ugovoljni zakon. Da nanj ne moremo več dolgo čakati, smo se prepričali o priliki poizkušene atentata na dr. Stojadinovića. Ako bi l. 1935. ljudstvo svobodno izbralo svoje narodne poslance, naša Narodna skupščina ne bi bila nikdar pozorišče takih nemilih pojavov, ki so pripravljali 6. marec. Ako bi ljudstvo moglo svobodno izbirati, kogar bi hotelo, ne bi mogli priti v skupščino ljudje, ki se hočejo z nasiljem obdržati v politiki, se ne bi moglo zgoditi, da manjšina seže po orožju, da vrže večino. Zato se mora obetoječi volilni zakon izpremeniti, ker je že zdavnaj dokazano, da je volilni zakon temeljno merilo vsake demokracije.

Tudi ta!

Ministrski predsednik dr. M. Stojadinović te dni prejema vse polno brzojavnih čestitk iz tuzemstva in inozemstva, ki izražajo veselje, da se atentat nanj ni posrečil. Tako brzojavne čestitko mu je poslal tudi dr. Svetislav Popović, bivši minister, sedaj narodni poslanec. Glasi se: »Ogorčen nad težkim zločinstvom, ki se je večeraj izvršilo v Narodni skupščini, vas prosim, da sprejmete moje iskrene čestitke, da ste srečno ušli smrtni nevarnosti.«

„Šipad“ ne bo več D. D.

Minister za gozdove in rudnike je pooblaščen, da reorganizira državno gozdno industrijsko podjetje »Šipad« ter »Durmitor« po načelih nove uredbe o oddvojitvi vrhovne gozdarske in rudarske nadzorne oblasti od uprave državnih gozdov in državnih rudnikov. Obe družbi ne bosta več delniški družbi.

Osebnosti

Belgrad, 13. marca. m. Z odlokom finančnega ministra je postavljen Anton Nemec, uradniški pripravnik VIII. pol. skup. na dravski finančni direkciji v Ljubljani za finančnega pristava VIII. skup. istotam. Z dekretom socialnega ministra je postavljen za arhivarskega uradnika drž. bolnišnice za duševne bolezni v Celju Božidar Sever, dosedanjji arhivarski uradnik drž. bolnišnice za duševne bolezni v Toponici v moravski banovini.

Mestna občina ljubljanska in hišno gospodarstvo

Ze nekajkrat smo imeli priliko čitati v naših časopisih, kako imenitni gospodarji so bili občinski sveti ljubljanski županom na čelu v jedva pretekli dobi. V povečanju njih glorie bodi povedano še sledeče:

Vsak pameten in dober gospodar, ki zida hiše, mora seveda iz najemnin dobiti vsaj toliko, da se hiše same vzdržujejo, obrestujejo hipoteke in da ima poleg tega, če mogoče, še kak prebitek. Tudi občina ne sme biti slabši gospodar, kot je posamezni — privatnik. Res je sicer, da namen občini ne sme biti pridobitnost, toda prav tako se ne sme zgoditi, da bi morali vsi občani prispevati k najemninam stanovanjskih najemnikov v mestnih hišah. K temu naj pripomnim le to, da plača ob današnjih razmerah vsak Ljubljančan pri vsakem kozarcu vina, ki ga izpije, ca. 10 par v kritje anuitet in obrestovanj ljubljanskega obligacijskega posojila za zidavo stanovanjskih hiš. Izračunajte sami, koliko letno prispevate k stanarinam v stanovanjskih hišah. Da to ni socialno, je razumljivo tem bolj, ker stanujejo v mestnih hišah tudi in večinoma stranke, ki bi prav lahko ali vsaj brez velike požitvalnosti in brez nevarnosti za obstanek ob količjak skromnem življenju plačale normalne najemnine. Saj so bile zlasti po vojni zidane hiše, zidane radi stanovanjske krize in ne radi gnotne, t. j. denarne krize najemnikov.

V mestnih hišah so bile vobče stanarine precej nizko odmerjene, česar posledica je bila, da je skušalo priti vse v mestna stanovanja. Deležni so jih bili seveda pred vsem politični in drugi protežiranci. Pač tudi nekateri drugi, da ni bilo izpodtikanja.

Da je prebitek iz stanovanjskih hiš poleg drugih prispevkov nujno potreben ob današnjih v gnotnem oziru tako kritičnih časih za socialno-politično delo mestnega poglavarstva, leži na dlan. In da za bivšo »majhno« Ljubljano ni iz približno 60 milijonov dinarjev vrednih mestnih novih in starih stanovanjskih hiš letni prebitek ca. 400 tisoč dinarjev zadoščal, tem manj bo zadoščal za novo »veliko« Ljubljano, je tudi jasno.

Toliko v splošnem, sedaj še nekaj detajlnih podatkov:

Mestna stanovanjska hiša na Jegličevi cesti ima 82 stanovanj, 4 lokale in kopališče. Sledeje — kdo si je neki izmislil to? — ni dovolj frekventirano, je tedaj na razpolago samo par dni v tednu in je seveda pasivno. Za to hišo je najela občina posojilo 7 milijonov dinarjev, je pa porabila za končno dograditev še en del drugega posojila. Bog ve, če je ta hiša res toliko vredna! Pa recimo, da je! Od 7 milijonov dinarjev je danes — ko hiša še skoraj 10 let stoji — še vedno 6.851.000 Din dolga. Naših vnukov otroci bi gotovo še ta dolg plačevali, ko bi šlo odplačevanje tako naglo naprej kot doslej. Ta hiša nosi letno 410.000 dinarjev čistih najemnin. Anuitele se plačujejo na leto 436.381 Din, vzdrževalni stroški znašajo 40.000 Din, državni davek 20.124 Din, zavarovalnina pa 22.321 Din; skupaj 478.826 Din. Primanjkljaja je tedaj 68.826 Din. — Ako vpošteevamo še dolžne zastanke na najemninah, ki znašajo 13 tisoč 554.16 Din in ki so povprečno do polovice izterljivi, do ¼ dubiozni in do ¼ neizterljivi, samo s 50%, dobimo primanjkljaj 75.603.08 Din.

Zanimivo je še, kaj pomeni v uradnem jeziku mestnega knjigovodstva »čista« najemnina. Normalno se razume pod tem izrazom to, kar ostane po odbitku rednih izdatkov (davkov, doklad, upravnih stroškov), toda mestno knjigovodstvo mora pokazati vendar pozitivno število in zatorej ob brutto najemnine odšteje samo mestne davčnine (gostajšino, vodarino in kanalizacijo); ostane torej »čista« najemnina 410.000 Din, ki je premajhna, da bi se hiša sama vzdrževala, kaj še, da bi kaj preostalo za socialne ali druge potrebe mestnega poglavarstva. Končni efekt je 75.603.08 Din izgube! Je še kdo na svetu, ki zna tako dobro gospodariti?

Se nekaj zanimivosti iz računskih in donosne stroke v posnemanje privatnikom. Če ti kje premoženja primanjkuje, povijaj ga poljubno za 100 ali 150%! Hiša v Gradišcu št. 11 je bila ocenjena leta 1933 na 709.000 Din, današnja vrednost pa je 965.000 Din. — Hiša v Gradaški ulici 18 je bila vredna po podatkih iz leta 1933 514.000 Din, danes je 681.000 Din. — Hiša na Karlovski cesti št. 7-9 (tako zvana Wasserkasarna) vredna leta 1933 266.000 Din, danes pa 554.000 Din. — Vrazov trg št. 1 (Šentpeterska kasarna) v letu 1933 1.322.000, danes pa 3.277.000 Din! Kje tiči vzrok tako velikim razlikam, morda melioracije? Ali je morda šentpetersko vojašnico povzdignil vojaški dom g. Rebeka, da je vrednost stavbe poskočila skoraj za 2.000.000 Din? Ali je morda Wasserkasarna pridobila na vrednosti, ker je hišnik prebelil hodnik? Cencilci gotovo vedo, a mi navadni zemljani ne! Vsekakor čuden pojav sedaj, ko vendar pri vrednosti hiš ni opaziti že nekaj let nobene tendence navzgor, pač pa navzdol.

Naj omenim še to, da izvirajo današnji podatki še vsi iz prejšnje dobe, da manipuliramo trenutno še s številkami od tedaj, ker toliko grehov pač ni mogoče v dveh mesecih popraviti.

Da so tu navedeni primeri samo nekateri izmed mnogih, je samo po sebi umljivo, saj bi bil sicer časopis poln le tega.

Še nekaj iz vzornega gospodarstva utegne zanimati!

Če le mogoče, nastavi v vsaki hiši poleg hišnika tudi upravitelja. Obema daj po možnosti pristo stanovanje in upravitelju tudi nagrado v gotovini. To se sicer izplača — upravitelju seveda! Je tedaj kaj čuda, da so hiše deficitne?

Facit: najemnine je treba povišati na normalne, kdor res ne more plačevati, se mora zadovoljiti s stanovanjem, ki se mu bo dodelilo! Res je, da bodo nekatere najemnine tudi znižane, nekatere pa ostale nedotaknjene, toda to le tam, kjer so bile že sedaj visoke, ker so se n. pr. mansardne sobe, kjer je jedva stala postelja ali omara, enako klasificirale, kakor prostorne sobe s ravniimi pokončnimi stenami. Merodajna je bila namreč doslej le in izključno kvadratura prostorov. Ni izključeno, da se bo to ali tam kje poja-

Delo mariborske občinske uprave

Znižanje najemnin v mestnih hišah

Maribor, 13. marca. Sedanja mestna uprava pod vodstvom župana dr. Juvana je ob svojem nastopu dala zagotovilo, da bo uredila vprašanje najemnin v mestnih hišah in jih kolikor največ mogoče znižala. To svojo obljubo je obč. uprava izvršila s tem, da je najprej znižala najemnine v bakarrah v Danjkovi ulici za 10% in v zasilnih stanovanjih za 50%. Najvažnejše in pereče pa je bilo vprašanje najemnin v mestnih hišah v Smetanovi in Vrtni ulici, kjer ima mestna občina 8 stanovanjskih hiš s skupaj 91 stanovanj. Najemnine v teh hišah so bile prvotno določene na podlagi kvadrature stanovanj in opreme, brez ozira na lego, nadstropje in solnčnost. Ker se je ta podlaga pokazala kot neprimerna, se je v naglici izvršila nova ocena stanovanj, ki pa ni bila pravilna. Dogodilo se je namreč, da so bile najemnine za enaka stanovanja različne, bodisi previsoke ali prenizke glede njih dejanske vrednosti.

Na predlog ravnateljstva Mestnih podjetij je mestni svet dne 24. jan. 1936 sklenil, naj velja za določanje najemnin v vseh mestnih hišah naslednje načelo: Kot enota za vrednostjo 100 se vzame stanovanje v I. nadstropju na solnčni strani. Za stanovanje v II. nadstropju velja isto načelo kakor za stanovanje v I. nadstropju. V pritličju so stanovanja z enako dejansko vrednostjo za 5%, v III. nadst. za 10% in v IV. nadst. pa za 20% cenejša. Najemnine na senčni strani so za 20% nižje od najemnine enakega stanovanja na solnčni strani. Najemnine stanovanj s polovico sončne in polovico senčne strani so za 10% nižje. Isto velja za stanovanja, ki imajo vzhodno ali zapadno lego. Najemnina za stanovanja kombiniranih leg pa se ugotovi z interpelacijo.

Po prednem načelu so bila sedaj ocenjena vsa stanovanja v mestnih hišah v Smetanovi in Vrtni ulici, pri čemer je bila podlaga račun današnja gradbena vrednost hiš investicijski stroški pa so se ugotovili z ozirom na velikost stanovanj in opreme. Pri tem upošteva račun amortizacijo za določeno dobo let, vse davčne prostosti in bremena ter stroške za vzdrževanje in upravo. Pri 3 in pol odstotnem obrestovanju vloženega kapitala znašajo kosmate najemnine 6,87% tega kapitala.

Račun na tej osnovi je pokazal, da je treba znižati najemnine 52 strankam 30 strankam pa da je z ozirom na dejansko vrednost stanovanj plačevala pre nizko najemnino. Le pri eni stranki ostane najemnine nespremenjena. V stanovanjskem bloku je poleg tega še 8 naravnih stanovanj, od teh 6 za hišike. Tudi ta stanovanja so bila ocenjena po opisanem načelu.

Znižanje najemnin znaša pri posameznih strankah od 20% do 32%, to je 10 din do 207. Zvišati pa bi bilo najemnino nekaterim strankam za znesek od 5 din do 40 din.

V smislu sklepa mestnega sveta je ravnateljstvo MP v svoji seji dne 12. t. m. sprejelo opisano načelo za določanje najemnin v mestnih hišah. V smislu sklepa se 52 strankam znižajo najemnine s 1. jan. 1936. Strankam, ki

2 dni se smeje vsa Ljubljana
se raduje in zabava pri sijajni veseloligri
NA KONČNI POSTAJI
pri veseli svatbi ob petju, godbi in izbornih dovtipih
HANSA MOSERJA, Paula Hörbigerja in Marije Anderass
Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 ur
Danes nov Foxov zvočni tednik
Pri današnji matineji ob 14.15 pole
Jan Klepura: Pesem iz neba
Matinejske cene Din 4-50 na vseh prostorih
Telef. 22-21 KINO UNION Telef. 22-21

vila kaka nepravilnost pri odmeri novih najemnin, vendar naj to nikogar ne ozlovolji, ker se bodo taki primeri radevolje in pravilno obravnavali na podani ugovor.

Vprašali se boste, kje ostane 10% popust od najemnin, katerega je obetal prejšnji občinski svet. Odgovora na to vprašanje ne vem; vem le, da bi mestno premoženje bilo na dražbi prodano, da ni prišel nov občinski svet, ki na vseh koncih in krajih striže, žaga, pomela, urejuje, popravlja itd., ker bi upniki ne hoteli nič več čakati. In — kdo jim zameri? Sam Bog nas čuvaj v prihodnje gospodarjev, kot so bili ljubljanski mestni očetje v preteklem desetletju!

bi po novi oceni morale plačevati višje najemnine, pa se iste z ozirom na težek položaj najemnikov ne zvišajo, marveč tudi vnaprej plačujejo iste najemnine. Le če se s stanovanjem vseli nova stranka, mora plačevati višjo, po novem načelu določeno najemnino. Ravnateljstvo je dalje sklenilo, da se imajo po tem načelu oceniti stanovanja tudi v ostalih mestnih hišah. S sklepi ravnateljstva MP se o bavi se mestni svet, ki ga bo radi pravilnosti in socialnosti gotovo odobril. Zeleti je le še da bi zasebni hišni posestniki sledili lepemu vzgledu mestne občine in znižali visoke najemnine.

† Hrovatovemu Frančku, stud. prava, Zarjano v slovo

Tiho, skromno, kakor je bil skromen v življenju on sam, nas je zapustil. Dve leti je trpel v mučni, težki bolezni, ki jo je prenašal z vso potrpežljivostjo in vdanostjo Kristusovega mladca. Zdaj se je pretrgala nit njegovega življenja, odšel je k Bogu, kateremu je bil posvetil svoje življenje.

Franček! Bog ve, kako težko mi je pri srcu, ko Ti pišem to poslednje pismo. Saj se vsa moja notranjost upira temu, verjeti žalostnemu sporočilu, da Te ni več, da Te ne bo več med nas, ki smo Te ljubili in spoštovali. Bilo Ti je komaj 24 let. In vendar si že moral prehoditi vse tiste žalostne steze, po katerih lačni iščejo kruha, prepeti vse tiste žalostne melodije, ki tožijo o osamljenosti, prezgodnji samonavezanosti, pomanjkanju. Ali ni bilo Tvoje prerano uvelo in ovenelo življenje pravi simbol trdote življenja slovenskega kmečkega študenta?

Vedno si bil prijazen z nami, a vedno dostojanstven. Bil si eden izmed mnogih, a vendar za vse, ki smo Tebe in Tvoje življenje poznali, tako odlikujoč se izmed vseh. Občudovali smo Tvoje fantovstvo in odločnost, a predvsem — bil si nam mnogokrat vzor s svojim vzglednim življenjem in s svojo otroško vdanostjo do Boga. V času, ko dozorevajo mladi ljudje, je toliko nevarnosti za njih duševno ravnovesje in dušni mir. Takrat si se Ti vsikdar postavil med nas, skoraj neopažen, skoraj brez besede. In vendar si nam s svojo duševno zrelostjo in srčno dobroto dal v roke magnetno iglo za orientacijo, iz vse Tvoje osebnosti je dihalo takrat: »Fantje, do tu in nič dalje!«

Franček! Ali si bil bolj fant ali bolj mož! Sentimentalnosti nisi maral nikdar. Mehki in otočni izlivi srca so Ti bili osladni. Bil si vedno močan, vedno fant, vedno moško trezen v sebi. Nekoč, še kot otrok, si nam deklamiral pesmico o kraljeviču Marku, kako je oral trde bele ceste in sodil po pravici božji. Nismo razumeli tistih besed takrat s svojo otroško pametjo. Ti pa si mi čez leta, ko si bil že na univerzi in opazujoč življenje iskal svojo življenjsko nalogo, nekoč dejal: »— vedno bolj vidim, kako nam je treba močnih osebnosti in kako malo jih imamo. Veš, da se mi misli tolikokrat spovarčajo na tisto otroško deklamacijo!...« V svesti si velike naloge, si se vestno pripravljaval nanjo, svojo moč pa si iskal v Bogu, ki si ga tako pogosto prejemal v presv. Eucharistiji.

Dragi prijatelj! Ni Ti bilo dano živeti do vrha, božjemu vrtnarju se je zahotelo cvetja... Zdaj, ko se začele poganjati trobentice in zvončki, ko se približuje z radostnimi koraki mlada Vesna, zdaj si še od nas kot mlad, preuranjen cvet, ki ga je zamoril nenadni mraz. Tak mraz, žgoč in razjedajoč, je tudi v naših dušah, ko si nas zapustil za vedno. Ti, najdražji nam tovariš, po srcu in po duhu brat.

Z Bogom. Ti zvesti, dobri naš fant, mladee Kristov! Kakor upamo, da že uživaš pri Bogu za vse življenjsko delo in trpljenje plačilo, tako prosimo Boga, naj bi se vsi oklenili Tvojih načel in Tvojega duha, da bi začrtane poti ne izgoreli, temveč bili dobri delavci v Gospodovem vinogradu.

Tovariši dragi! Počivaj v miru! R. F.

Ukradena monštranca najdena

S Pljuške gore so nam sporočili, da so orožniki snoči ob 11 našli ukradeno dragoceno monštranco pljuškogorske romarske cerkve. Bila je skrita v senu pri nekem domačinu, ki je tatvino tudi izvršil. Monštranca je bila skoraj nepoškodovana, le malenkostna popravila bodo potrebna. O tatvini sami smo doznali še sledeče podrobnosti: Dragocena gotska monštranca romarske cerkve na Pljuški gori, ki se ceni na 50.000 Din, je navadno shranjena v župnišču. Te dni pa so imeli na Pljuški gori av. misijon, združba s tridnevno če-

šenjem Najsvetejšega in monštranca je ostala tudi čez noči v cerkvi. To je tat vedel in je izbral prilikost, da se je polakomnil dragocenosti. Zvečer se je skril v cerkvi ter se pustil zakleniti. Zjutraj, ko je prišel ob 4 mežnar zvonit jutranjico, je tat smuknil skozi odklenjena vrata na prosto. Mežnar je tatu na begu opazil, zaradi teme pa ga ni spoznal. Ko je v ponedeljek zjutraj g. župnik oznanil faranom veliko izgubo, so ljudje v cerkvi planili v glasen jok. Orožniška preiskava je sedaj prinesla popoln uspeh in pljuškogorsko svetišče ima zopet svojo krasno in redko dragocenost.

Miss Rebecca West v Ljubljani

V torek, 17. t. m. ob 18 bo predavala v univerzitetni zbornici pod okriljem Angleškega društva v Ljubljani slavna angleška pisateljica in novinarica Mrs. Henry Andrews. Rojena v letu 1892 v grofiji Kerry na Irskem od staršev Angležev, je bila vzgojena na Škotskem in je pisateljica, ko je bila še otrok. Prve njene pesmi so bile objavljene, ko je imela 12 let. V 17. letu starosti je prišla v London, kjer je nekaj časa nastopala v gledališču. Svoj pseudonim Miss Rebecca West je povzela po junakinji iz Ibsenovega Rosmersholma. Od leta 1911 dalje se je mnogo udeleževala kot novinarka in je sodelovala v uredništvih sledečih časopisov: The Clarion (1912), The Daily News (London), The New Statesman (London), The New Republic (New York). Bila je literarna kritičarka pri New York Herald Tribune in sedaj piše tedenske kritične eseje za Daily Telegraph (London). Število njenih publikacij je izredno veliko. Najvažnejša dela so: Henry James, 1916; Povratak vojaka, 1918; Sodnik, 1922; Čudna potrebnost, 1928; Levi in jagnjeta, 1929; Harriet Hume, 1930; Sv. Avgustin, 1933, in Napredek, 1934.

V jeseni preteklega leta je predavala Mrs. Andrews po Združenih državah Severne Amerike o raznih literarnih temah, letos pa v baltičkih državah, na Švedskem in v Nemčiji. Danes bo predavala na Dunaju, odkoder se odpelje v Ljubljano. V letu 1930 se je poročila s Henryjem Maxwellom Andrewsom, bančnim ravnateljem v Londonu. Miss West je mnenja, da bo literarno vodstvo v anglosaški literaturi prešlo iz Velike Britanije v Ameriko. Občuduje Stendhala, Turgenjeva, Prousta, gospo Murasaki in Willo Carther; Galsworthyja pa ne ceni mnogo. Trdi, da imajo ženske enake sposobnosti kot moški, kar bo pokazal razvoj. Odlični predstavnici angleške literature želimo prijetno bivanje v Ljubljani. Predavala bo o »Osebnostih v sodobni angleški literaturi«. Vstop prost.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Z občnega zbora SPD

Ljubljana, 13. marca.

Ze v včerajšnji številki »Slovenca« smo poročali o občnem zboru Osrednjega Planinskega društva, ki s 3483 člani predstavlja skoraj polovico naših organiziranih planincev. Prav to dejstvo pa dokazuje, da bo razvoj turizma in alpinizma pri nas šel vzporedno z delom in napredkom Osrednjega društva, ki je na občnem zboru pokazalo trdno voljo nadaljevati začeto delo po načrtanih smernicah, ki naj nas privedejo do tega, da bo turizem postal vir veselja, zdravja in oddiha ne le nekaterim, ampak vsem slojem slovenskega naroda.

Gospodar društva g. Marsel Ivo je v gospodarskem poročilu navedel nekaj nad vse razveseljivih podatkov, ki jih nikakor ne smemo prezreti. Tako so dohodki društva od oskrbe v planinah znašali lani 346.000 din, kar pomeni presežek 61.000 din v primeri s predlanskim letom. Društvo ima 20 planinskih koč in domov, najlepše in največje seveda v osrčju Julijskih Alp. Lepo vreme in živahna propaganda društva sta pripomogla, da se je lani skoraj v vseh kočah znatno povečalo število obiskovalcev. Dočim je l. 1934, obiskalo koč Osrednjega društva 23.921 planincev, je število turistov lani poskočilo na 27.161. Za popravila poti in naprav markacij je žrtvovalo društvo nad 47.000 din ter tako sledi svojem programu poskrbelo, da ima v svojem območju kar najbolje urejena pota, s čemer je gotovo ustrezno vsem prijateljem planin.

K skupni debati o poročilih se je oglasilo več govornikov in inspektor Wester je predlagal sledečo resolucijo: Občni zbor naroča odboru SPD, da v svrhu pospeševanja reševalne službe v teku tega leta odredi proučevanje, kako bi se v okoliših Julijskih Alp in zlasti Triglavu zasnovala telefonska zveza s Kredarico ali vsaj Aljaževim domom v Vratih, ki naj bi služila le planinskim reševalnim interesom. Občni zbor je resolucijo sprejel z odobranjem.

Zborovalci so nato soglasno oobčili poročila odbora in mu dali razrešnice. Pri volitvah je bil na predlog ravnatelja Špedeja z odobranjem ponovno in soglasno izvoljen za predsednika dosedanjí predsednik dr. Pretnar Jože. Soglasno so bili izvoljeni tudi odborniki: Battelino Angelo, dr. Brečelj Bogdan, dr. Brilej Arnošt, Cesar Jože, Dolinšek Vagoslav, Hudnik Stane, Jeretina Jože, Jeršič Mirko, Knafele Alojzij, Kveder Janez, Marsel Ivo, dr. Mrak Anton, dr. Vrtančič Alojzij in Zor Vinko; namestniki: inž. Pogačnik Ciril, Kham Milan, Deržaj Edo, Rožman Janez in dr. Kajzelj Mirko; preglednika računov: Ferline Emerik in Lindtner Henrik.

Občni zbor je na predlog predsednika poslal vdanostno brzojavko Nj. Veličanstvu kralju Petru II. in pozdravne brzojavke notranjemu ministru dr. A. Korošcu, ministru dr. Kreku, trgovinskemu ministru dr. Vrbanicu ter ministru za telesno vzgojo naroda dr. Rogiču. Od poslana so bila tudi pozdravna pisma banu g. dr. Natlačanu, podbanu dr. Majcenu, ljubljanskemu županu dr. Adlešiču in še drugim zaslužnim prijateljem društva.

Občnega zbora se je udeležilo lepo število planincev, delegatov podružnic in zastopnikov oblasti, uradov in sorodnih organizacij. G. bana dr. Natlačana je zastopal g. načelnik dr. Maru Rudolf, ljubljanskega župana pa inspektor Wester. — Z željo, naj prinese nova poslovna doba še več uspehov in pripomore čim več za razvoj slovenskega turizma, je predsednik ob 11 zvečer zaključil delo zborovanja.

Izredno napeta vsebina!
Film se ljudi z močnimi žilci!
v Ufa filmu
Sužnji pohlepa za denarjem
„Zadnji štirje iz St. Cruza“
Matineja ob 14.15 ur po Din 4-50 Premiera!
Ken Maynard: „Neukrotljivi konj“

Slavni ruski filmski umetnik
INKIŠINOV
„Zadnji štirje iz St. Cruza“
Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 ur
KINO SLOGA Telef. 27-30

Železniški most čez Savo v Zagrebu

Zagreb, 12. marca. V Zagrebu so začeli graditi nov železniški most čez Savo. Delo je razdeljeno v dve etapi. Prva etapa, zgradba stebrov, je že v delu. Druga etapa del obsega mostno konstrukcijo, za katero je bil razpisan natečaj. Poslanih je bilo 34 načrtov, pri katerih sodeluje skupno 27 tvrdk, med njimi nekatere velike in znane strojne tovarne, ki so specializirane za gradbo mostnih konstrukcij. Prvo nagrado v znesku 60.000 dinarjev je dobila tvrdka »Maschinenfabrick Augsburg-Nürnberg«. Po tem načrtu bi bil most težak 1900 ton in bi veljal 19 in pol milijona dinarjev. To je najnižja ponudba. Strokovnjaki trdijo, da ta načrt tako s tehničnega kakor z gospodarskega stališča popolnoma ustreza. Druga nagrada v znesku 40.000 Din je bila dodeljena načrtu pod geslom »Strossmayer«, ki ga je poslala brodska tovarna vagonov in strojev. Po tem načrtu bi bil most težak 2700 ton, veljal bi pa 24 milijonov Din. Tretji načrt, ki je bil nagrajen z 20.000 Din, je poslal arhitekt Eisler iz Hanoverja. Ta most bi bil težak 2500 ton, veljal bi pa 25 milijonov in pol. — Odbor strokovnjakov je o vsakem načrtu posebej podal svoje mnenje. Prometno ministrstvo bo sedaj odločilo, po katerem načrtu se bo most zgradil, kakor bo takoj razpisana licitacija. Mostna

konstrukcija bo zgrajena v 9 do 12 mesecih, mogoče pa tudi še v krajšem času. Ker se slebri že grade, se lahko pričakuje, da bo novi most sredi leta 1937 popolnoma zgrajen in izročen prometu.

Ravnatelj „Kovnice“ v Belgradu ponarejal denar

Belgrad, 12. marca. Uprava mesta Belgrada je izdala poročilo, da je na podlagi dobljenih podatkov ugotovila, da so neke osebe meseca januarja in februarja letos v prostorih »Kovnice d. d.« v Belgradu protizakonito izdelale večjo množino srebrnega denarja po 50 dinarjev. Policijska preiskava je ugotovila, da sta v označenem času srebrni denar po 50 Din izdelovala Milivoj Bošković, delničar in ravnatelj kovnice, ter Krsto Djordjević, knjigovodja kovnice. Ugotovljeno je, da sta nakovala 6000 komadov srebrnega denarja po 50 Din. Od tega so našli in zaplenili 4810 komadov po 50 dinarjev, ostalih 1190 komadov pa sta verjetno dala v promet. Najden in zaplenjen je bil ves material za izdelovanje denarja. Oba ponarejvalca sta zaprla Preiskava se nadaljuje. v »Kovnici d. d.« so kovali naš državni srebrni denar.

Drobne novice

Kalendar

Sobota, 14. marca: Matilda, kraljica; Pavlina.

Ivan Bohinc

V četrtek popoldne je, kakor smo že včeraj poročali, umrl gospod Ivan Bohinc, lesni trgovec, posestnik in gostilničar v Medvodah poleg kolodvora. Z lastno pridnostjo in vztrajnostjo se je od navadnega delavca povzpela do uglednega trgovca. Rojen je bil 30. avgusta 1867 v Započah. Leta 1894 je na Brodu pri Smledniku kupil hišo, v kateri je odprl gostilno in tudi začel s lesno trgovino. Leta 1907 si je sezidal hišo na Svetju, občina Medvode, kjer je tudi imel gostilno in lesno trgovino. Leta 1923 je pa zidal hišo pri kolodvoru v Medvodah, kjer je tudi odprl gostilno, ki slovi daleč naokrog. Zgradil je tudi parno žago. Pokojnik zapušta ženo, pet sinov in štiri hčerke, ki so večinoma že vsi dobro preskrbljeni. Zemске ostanke blažega rajnika bodo pokopali danes popoldne ob pol 3. Naj v miru počival zaljubljen naš iskreno sožalje!

Osebnosti

Novi pobočniki in ordonanci častniki Nj. Vel. kralja. Imenovana sta za pobočnika Nj. Vel. kralja konjiški polkovnik Tonči Kokali, doslej poveljnik 6. konjiškega polka »Kneza Arsenija«, in zrakoplovni podpolkovnik Vladislav Sandermajer, doslej pomočnik poveljnika 2. zrakoplovnega polka; za ordonancnega častnika pa konjiški major Peter Pokorni, doslej vršilec dolžnosti pomočnika poveljnika avtomobilskega polka ministrstva vojske in mornarice, in topniški kap. I. razr. za generalštabne posle Milan Prosen, doslej na službi v poročevalskem oddelku glavnega generalnega štaba.

Imenovana sta za šefa lekarniškega oddelka sanitetnega oddelka ministrstva vojske in mornarice lekarniški podpolkovnik Aleksander Bonič in za šefa oddelka za nalezljive bolezni v stalni mornariški bolnišnici san. major mornarice dr. Ivan Koprivnik.

Odlikovana sta z redom belega orla III. razreda inž. brigadni general Dušan Božič in z redom jugoslovanske krone V. razreda mojster sedlar Pavle Gerl.

Odvetniški izpit sta pred izpraševalno komisijo apelacijskega sodišča v Ljubljani napravila g. dr. Milan Sijaneec, odvetniški pripravnik iz Maribora, in g. dr. Ante Tavčar, odvetniški pripravnik iz Kočevja. Čestitamo!

Iz zdravniške službe. Zdravnik-pripravniki združene zdravstvene občine Dobrova dr. Franc Puc je napredoval v VIII. položajno skupino.

Iz banovinske službe. Viktor Zrimšek, banovinski uradniški pripravnik pri okrajnem cestnem odboru v Slovenjgradcu, je premeščen k tehničnemu oddelku okrajnega glavarstva v Kranju. V banovinski službo je sprejet kot dnevničar-zvaničnik pri okrajnem glavarstvu v Logatcu Jože Ronko. Banovinski tehnik-dnevničar pri okrajnem glavarstvu v Kranju Milan Košnik je premeščen k okrajnemu cestnemu nadzorstvu v Litiji. Florjan Uhl, banovinski uradniški pripravnik pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu je premeščen k okrajnemu cestnemu odboru v Slovenjgradcu.

Pri slabem teku, zapeki v črelih,

poživi čaša naravne

Franz-Josefove

grenke vode pokvarjeno prebavo in čisti črevesni kanal.

Beg. po min. nos. pol. in nar. zdr. 5-tr. 15485, 35. V. 35.

Smučarske tekme v Planici in dijaštvo. Našo tozadevno notico v včerajšnji številki popravljamo v toliko, da je kr. banska uprava sicer dovolila dijakom, da z ravateljstvom dovoljenjem obiščejo te tekme pod določenimi pogoji (udeležba pri sv. maši in nadzorstvo na poti), ni pa odobrila tako imenovanih šolskih izletov k tem tekmam, ki ob nedeljah sploh niso dovoljeni. Dijaki torej nimajo pravice do četrtnice voznice.

Velika noč v sv. Deželi (od 31. marca do 31. aprila 1936). Vsled znižanja cen na brzih ladjah proge Palestina, pri čemer pa ostane oskrba nadalje prvovrstna, so se mogli celokupni stroški potovanja znižati na 8.580.— za osebo. Porabite ugodno priliko in obiščite ter spoznajte sv. Deželo v najlepšem letnem času. Prijave prejema in daje pojasnila: Katholische Pilgerfahrtkomitee, Wien VIII., Piaristengasse 41.

Zveza obrtnih društev dravske banovine v Ljubljani sporoča vsem delegatom, da je banovinska konferenca delegatov vseh obrtnih organizacij dravske banovine sklicana za nedeljo, dne 15. t. m., v hotelu Miklič v Ljubljani, odpovedana.

Nedeljski počitek mesarjev v Zagrebu. Mesarski pomočniki in učenci v Zagrebu so si po svojih organizacijah izposlovali nedeljski počitek, zato so morali mesarji ob nedeljah zapreti svoje trgovine in ustaviti prodajanje tudi po stojnicah. Kmetje iz okolice pa so tudi ob nedeljah zalagali trg z domačimi mesnimi izdelki, predvsem z živino in zaklano perutnino. Mesarji so se radi tega nedeljskega trgovanja pričeli pritoževati in so že tudi svojemu osebju začeli odrekati pravico do nedeljskega počitka, da bi tudi oni mogli zalagati trg ob nedeljah, kakor so to delali kmetje. Vsled tega je hrvatska delavska zveza sklicala svoje zaupnike v prostore Gospodarske sloge, kjer so sklenili, da pošljejo okoliškim kmetom poziv, naj opustijo nedeljsko prodajanje na trgu, da se ne bodo mestni mesarji sklicevali na to in krutili svojemu osebju nedeljskega počitka. Predsednik Hrvatske delavske zveze, ki je vključena v pokret dr. Mačka, je v imenu kmečke in delavske sloge razposlal te pozive po zagrebski okolici, kjer se vsi kmetje pozivajo, naj ob nedeljah ne nosijo na zagrebske trge perutnine, da ne bi prišlo do nezaželenih spopadov med kmeti, ki hočejo nekaj zaslužiti tudi ob nedeljah, in zagrebskimi delavci, ki hočejo vsaj ob nedeljah imeti počitek. Zastopniki kmetov iz

zagrebske okolice so se na posebnem sestanku izrekli za slovo in obljubili, da bodo vsak v svojem kraju poskrbeli, da se boče vsi kmetje držali teh navodil in da nobeno nedeljo, počenši z nedeljo 15. marca, ne bojo mesnih izdelkov vozili na trg. Po vsem tem bodo v Zagrebu ob nedeljah vsa tovrstna tržišča zaprta.

Poškodovanec in ponesrečenka. Ljubljanska bolnišnica je včeraj sprejela enega poškodovanca in eno ponesrečenko. 36 letnega strojnega tehnika Alojzija Mahnič iz Nornja pri Bohinjski Bistrici je nekdo napadel ter ga s tako silo pretepel, da mu je skoraj razbil obraz, ranil pa ga je tudi po vsem telesu. Ime napadaleca je znano. — 24 letna Pavla Vonta, služkinja iz Pšate pri Dolu, se je peljala po cesti s kolesom. Nasproti ji je pripehjal neki voznik, čigar konji so se splašili ter podrli Pavlo na tla. Dekle je dobilo hude notranje poškodbe.

Vid Vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9 — Ljubljana

Ljubljana

Maše bodo jutri v kapelici Vzajemne zavarovalnice zaradi vlakov v Planico: ob 5.30 ob 4.00, ob 5.00, ob 5.50 in ob 6.30 Gg. duhovniki, ki bodo maševali, naj se zglase danes na škof. ordinariatu. V Ratečah bo maša ob 7.00 in ob 9.00, in sicer obratno v župni cerkvi.

Jubilej kulturnega društva. — Šentpetrska podružnica CDM (moška in ženska), ki je najstarejša, pa tudi najbolj delavna podružnica Društva sv. Cirila in Metoda, slavi danes svoj zlati jubilej. Sinoči je bil v Zupančičevi gostilni na Jegličevi cesti slavnostni občni zbor, danes ob 7 zjutraj bo sv. maša za pokojne člane, zvečer bo pa na Taboru proslava, pri kateri bosta govorila predsednik g. Viktor Rorman in predsednica g. Polončnikova. Nastopil bo mladinski pevski zbor z orkestrom glasbene šole iz Kranja. Za proslavo je najbolj delavne podružnice CMD vlada veliko zanimanje.

Kino Kodoljevo igra danes »Golgota« in revijo Mikimisk.

Neroden brivec. Znano je, da kodranje las z električnim aparatom ni vedno brez nevarnosti, kakaj v aparatu morejo nastati razni defekti in druge motnje, kar utegne imeti za žensko, ki si da prav tedaj kodrati lase, usodne posledice. Tako je prišla te dni k nekemu ljubljanskemu brivcu neka Justina G. ter si dala lase trajno kodrati. V aparatu pa je nastal tedaj kratak stik in na mah se je vnela lepa plavalosa frizura, povrh pa je ženska dobila še hude opekline na glavi. Opravičevanje brivca ni zalego nič. Justina je šla iz brivnice naravnost na policijo ter ovadila brivca. Brivec bo imel sitnosti s sodnijo, kar bo nedvomno prvi tak primer v Ljubljani.

Trčenje dveh kolesarjev. Na vogalu Gledališke ulice in Aleksandrove ceste sta trčila predvčerajšnjim dva kolesarja. Trčenje je bilo tako silno, da sta se obe tolesi znatno pokvarili, kolesarja sama pa sta bila huje opraskana. Nastalo je seveda dolgo in hrupno obračunavanje, v katero je posegel stražnik, ki je ugotovil, da sta nesreče kriva oba kolesarja, prvi, ker je vozil prenapeto, drugi pa, ker je vozil po levi strani ceste. Poleg kode bosta morala oba plačati torej še kazen.

Tatovi koles zopet na delu. Zadnje dni se zopet naglo množe na policiji prijave o tatvinah koles. Še tako strogo nadzorstvo in še tako paznja ne pomagata nič. Skoraj vsak dan pride ena ali dve, pogosto pa še več takih prijav na policijo. Zadnja taka tatvina je bila izvršena na Tyrševi cesti, kjer je neznan tat iz neke veže ukradel kolo brivskemu vajencu Antonu Kratkiju.

Maribor

Planica 15. marca. Prilika, videti za 75 Din naš zimski raj Planico in občudovati najdrzejše značne junake Evrope, se ne povrne kmalu. Potovalna pisarna Putnika v Mariboru in Celju bo odprta danes do 19. da se prijavi za posebni vlak še oni, ki so do 18. zadržani. Po 19. do odhoda vlaka pa posluje Putnikova ekspozitura na glavnem kolodvoru. Odhod iz Maribora v soboto 14. marca ob 23. povratek v nedeljo 15. marca ob 21.41.

Veliko zanimanje vlada v Mariboru za Herwigovo socialno dramo »Boštjan iz predmestja«, katero priredi v nedeljo ob pol 5. Jugoslovanska strokovna zveza v Mariboru v prostorih dvorane na Aleksandrovi cesti 6 in sicer v okviru Krekove proslave.

Smrt ugledne žene. Včeraj ob 11 dopoldne je v Rošpohu št. 177 umrla Elizabeta Pavel v 42. letu starosti. Pokojnica je bila sestra tajnika JRZ v Mariboru, g. Marka Kranjca in svakinja znanega madžarskega pesnika in filologa dr. Pavla. Pokojnica je bila vzgledna krščanska žena, ki je uživala splošno spoštovanje in je bila priljubljena v vsej okolici. Pogreb se bo vršil v nedeljo ob pol 9 dopoldne iz hiše žalosti na kamniško pokopališče. Sveti naj ji večna luč! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Kako je z železničarskimi hišama. O prodaji obeh železničarskih stanovanjskih hiš v Mariboru smo zvedeli že poslednje podrobnosti: Kupnogo dogovor s Občesnorisno gradbeno in stanovanjsko zadrugo na Dunaju, ki je lastnica obeh hiš v Mariboru, je sklenila Kreditna zadruga nastavljenec državnih železnic v Mariboru. Pogodba zahteva, da mora kupec položiti na Dunaju do 2. maja kupno vsoto v znesku približno 140.000 šilingov. Zadruga je pri sklepu pogodbe dala že 50.000 Din na račun. Ta znesek pa zapade, če zadruga ne bi mogla v omenjenem roku izplačati cele vsote. Med članstvom Kreditne zadruge je nastalo zaradi te kupčije znatno vznemirjenje. Po pravilih je Kreditna zadruga zato tukaj, da sprejema vloge članov in daje železniškim nastavljenecom posojila, ne more pa se baviti z nepremičninskimi kupčijami. Vprašanje je tudi, kako se bo posrečil zadruzi izvoz denarja. Vse te zadeve bodo v Mariboru že gotovo vzbudile mnogo pozornosti.

Krekova proslava. Jugoslovanska strokovna zveza proslavi v nedeljo 70 letnico rojstva dr. Jan. Ev. Kreka. Dopoldne ob 8 bo sv. maša, ob pol 9 pa občni zbor JSZ. Po zborovanju slavnostni govor o Kreku.

SSK Maraton. Vsi dolgo- in srednjeprogaši se pozivajo, da se gotovo udeležijo nedeljskega treninga. Zbor ob 9 v telovadnici v Miklošičevi ulici ob vsakem vremenu. Sprejemale se bodo prijave za crosscountry-prvenstvo Maribora. Trener Klein pride v Maribor zopet 29. t. m. Treningi bodo na železničarjevem prostoru.

Državno prvenstvo v rokoborbi, ki bo jutri zvečer ob 20 v dvorani na Aleksandrovi 6, bo gotovo najzanimajši sporni dogodek letošnje pomladi v Mariboru. Prijavitelj so sami državni prvaki.

Mestni vojaški oddelček razglašja, da je rekrutni spisec voj. obveznikov, r. l. 1916, za tekoče leto izgotovljen in interesotno na vpogled med uradnimi urami od 15. do 25. t. m. v sobi št. 4.

Novo gostovanje v »Plesu v Savoyu«. V torek, 17. t. m., gostuje v vlogi Marica Lubejeva, priljubljena subreta zagrebskega gledališča. Na magistratni uradni deski so na vpogled oglašili licitaciji mariborske garnizije, poveljstva 32. art. polka, 45. pešpolka in štaba Dravske divizije za dobavo mesa, ljudske hrane, mleka, drv, kvasa in za oddajo kosti, pomij itd.

Danes v Unioinu velika prireditve Jadranske straže »Jadranska noč«. Velika revija narodnih noš. Vabljeni vsi! Čisti dobiček je namenjen Mladinskemu domu v Bakru.

Žetev smrti. V Miklošičevi ulici 4 je umrla zasebnica Eliza Ivanuš, stara 77 let. — V bolnišnici sta umrli 29 letna soproga tapetnika dr. žel. Ana Jurtela in 30 letna zasebnica Klančnik Amalija. Svetila jim večna luč!

Hoče pri Mariboru. Jutri v nedeljo ob 3 popoldne in ob 7 zvečer v Slomškovem domu vprizoritve igre »Luč z gor«. —

Ribe na trgu. Včerajšnji trg je bil bogato založen z ribjim blagom. Prodajale so se sardele po 12, sardone 12, očiade 14, borbovne 26—30, arbone 14, škarpine 20, mole 22, tune 28, ciple 18, jegulje 24, karpe 12, kabljo 20, belice 8—9. Pojavili so se prvi tudi žabji kraki. Venec po 2.50 Din.

Listnica najdena na brez jurjev. Svoječasno je bila pri vstopu v avtobus ukradena mesarju Flisu s Tezna listnica s 3500 Din. Listnico je včeraj našel nek fantek ob Dravi na Pobrežju. Bila pa je žalibog prazna.

Razprava proti razbojniku Košajncu bo pred malim senatom v ponedeljek, 16. t. m. ob 10 dopoldne v sobi št. 53. Za razpravo vlada med Mariborčani veliko zanimanje.

Mariborsko gledališče

Sobota, 14. marca ob 20: Kariera kancelista Winziga. Globoko znihan cone. Zadnjič. — Nedelja, 15. marca ob 15: Princiska in pastirček. Otroška predstava. Znižane cene. — Ob 20: Cigan baron.

Nočno zborovanje natakarijev

Ljubljana, 13. marca.

Eden najbolj nenavadnih občnih zborov, kar jih je v Ljubljani, je bil v sredo ponoči, oziroma v četrtek zjutraj, namreč občni zbor Združenja ugodilniških nameščencev, v katerem so organizirani tako natakariji, kakor drugo strežno osebje, kuharji itd. Ti seveda nimajo časa zborovati čez dan, zato morajo zborovati ponoči, ko njihovi gospe že davno spe. Občni zbor je bil ob pol 3 zjutraj v restavraciji pri »Sesici« ter je trajal skoraj do sončnega vzhoda Udeležba je bila prav lepa.

Mesto obolelega predsednika gosp. Klančarja je vodil zborovanje tajnik g. Palir, ki je navajal delo društva v preteklem letu. Pred vsem je šla borba natakarijev, da se uvede 10-urni delavnik za natakarije ter je v tem oziru združenje mnogo interveniralo pri raznih oblasteh, zlasti pa pri ministrstvu za socialno politiko. Dalje je društvo ukenilo vse, da se uvede enofna taksa, kadar se razna društva obračajo na natakarije za strežbo pri pojedinah in drugih prireditvah. Ta taksa naj bi znašala 50 Din. Enako je združenje interveniralo pri velesojmu, da ne bi nastavljal nekvalificiranih moči pri svojih paviljonih itd. Tudi volilne delavskih zaupnikov se niso povsod izvedle, sploh je vse polno delovnih vprašanih, v katerih je moralo združenje posredovati. Važna je borba, ki jo je združenje začelo, namreč odprava napičnine in obveznost 10 odstotnih nagrad, dalje ureditev pokojninskega vprašanja.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal tudi g. Palir je razvidno, da je združenje pogosto uspešno posredovalo za delo. Združenje šteje sedaj 126 članov, od teh je 94 natakarijev, 5 drugače strokovno izvežbanih, 27 pomožnega osebja. — Združenje misli tudi na gradbo društvenega doma v Ljubljani. — Blagajniško poročilo je podal g. Globokar, v imenu nadzornega odbora pa je podal poročilo g. Kramer, nakar je bila podeljena vsemu odboru razrešnica.

Govoril je nato še g. Brodnik, ki je poročal o stanju akcije za gradnjo lastnega doma. Razvila se je precej živahna debata. Pri volitvah sta bili postavljeni dve listi, od katerih je zmogala lista s predsednikom Palirjem na čelu.

G. Kričič, zastopnik osrednjega odbora iz Zagreba, je nato v imenu glavnega odbora izročil srebrni častni znak združenja trem najbolj marljivim delavcem v natakarskem ribanju, to je g. Klančarju, g. Brodniku in g. Palirju.

Cerkveni vestnik

Karmel na Selu. V četrtek, dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa, bo v karmelski cerkvi na Selu pri Ljubljani: ob 7 tih sv. maša, ob 8 slovenska latinska sv. maša. Popoldne ob 4 pridiga in pete litanije.

Za nerojene zaračunaval opremo

Poneverbe pri bratovski skladnici v Zagorju

Ljubljana, 13. marca.

O nepravilnih manipulacijah pri krajevni bratovski skladnici v Zagorju, ki so se vršile več let in je skladnica na podlagi revizije od strani glavne bratovske skladnice v Ljubljani in poročila ravnatelja zagorskega rudnika TPD inž. g. Biskupskega utrpela škodo na primanjkljaju okoli 48.000 Din, je ljubljansko okrožno sodišče že lani 9. aprila izreklo prvo sodbo ko sta bila obtožena od državnega tožilstva blaginjak Otmar Peterlin zaradi poneverbe 27.219 Din in poduradnik Avgust Saks zaradi ponarejanja podpisov na petih pobotnikih. Takrat ju je sodišče oprostil v glavnem zaradi pomanjkanja dokazov v pogledu velike vsote toda obsojilo je Otmarja Peterlina zaradi poneverbe 990 Din na 2 meseca zapora in drugega obtoženca Saks na 3 meseca zapora, zaradi poneverbe in ponarejanja listin. Stol sedmice v Zagrebu je letos 16. februarja to sodbo deloma razveljavil in dal v ponovno razsodbo prvemu sodišču. V pogledu oprostilne sodbe je bila uveljavljena pravomočnost.

Po tej sodbi pa je krajevna bratovska skladnica 23. oktobra lani izdala svojim aktivnim članom rudnika TPD v Zagorju članske izkaznice, ki so nadomestile po zakonu predpisano člansko knjižico. Ko so se te izkaznice razdelile med rudarje, so se takoj javili rudarji ali njih žene ter zahtevali, da se iz članskih izkaznic izbršejo otroci, ker niso bili nikdar rojeni. Takih slučajev je bilo sprva 21. Poznejša preiskava je ugotovila še 14 primerov, ko so bili v izkaznicah zabeleženi nerojeni otroci.

To je dalo povod ponovni preiskavi, v katero je bil edino zapleten vpokojeni blaginjak bratov-

ERASMİK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe
baste obvarovali z
ERASMİK
MILOM IN PASTO
ZA ZOBE

Za ugodno
brizje uporabljajte
ERASMİK
MILO ZA
BRITJE

Še o razdružitvi občine

Raihenburg

Senovo, 12. marca.

Kakor smo že pred dnevi poročali, so se tukaj združili v enotno fronto JNS-arji in nekateri marksisti, da so z združenimi močmi zbegali ljudstvo, zlasti tukajšnje rudniške delavce, in tako skušali preprečiti, da se zbere po katastralni občini Senovo zadostno število podpisov, in to kljub temu, da so vse bivše občine, sedaj združene v veliko občino Raihenburg ter vse okolice bivše občine Senovo glasovale (70%—100%) za razdružitev. Proti razdružitvi je v resnici 1/10 občanov, in to tistih, katerih delo je sedanja, proti ljudski volji ustvarjena občina.

Ze od vsega početka se je intenzivno delalo na razdružitvi, bilo je pa vse brez uspeha, ker so na vseh odločujočih mestih sedeli ljudje, katerim so bile ljudske pravice deveta briga ter se niso postavljale občinske meje po potrebah in željah ljudstva, pač pa po številu priganjačev s katerimi je vsemogočna JNS razpolagala po raznih krajih, in ki naj bi ljudstvo s strahovanjem spreobračali za »nacionalno« politiko. Strahovanje se je tem ljudem marsikje posrečilo, zlasti kjer igra glavno vlogo kos kruha. Kdor se ni slepo dal na razpolago, ta je moral biti pripravljen na razne posledice. In tako imajo danes še nekateri strah pred slamanimi možmi JNS. In le v tem je jedro njihovega uspeha v protiakciji podpisov za okolico Senovo. Zato ni dvoma, da je amandement finančnega zakona o razdružitvi občin dokaj mrzel poliv na njihove hrbte. Upamo, da danes že verjamejo, da božji mlini meljejo počasi, pa gotovo. Zato, gospodje JNS-arji, mi vam prijeteljsko svetujemo, da vestno vršite svoje dolžnosti, pa ne poskušate več s hrbotom tiščati, kjer vleče plaz.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Novosti:

Fiedler, Das andere Reich. Zeitgemässe Gedanken zu den Sonn- und Festtags-Episteln 207 str., vez. 70 din. — Fischer, Licht Christi. Leben Jesu in 370 Schriftlesungen mit Erklärungen zur kurzen täglichen religiösen Lesung oder Betrachtung. I. Band. 347 str., nevez. 26 din. II. Band. 250 str., nevez. 23 din. — Innitzer, Das Recht der Frau im Schutz der Kirche. 36 str., nevez. 11 din. — Koepgen, Macht über die Hörer. Das Geheimnis der wirksamen Predigt. 157 str., nevez. 33 din. — Lindowsky, Psychologie der Aszese. Winkel für eine psychologisch richtige Aszese. 94 str., nevez. 20 din. — Mayr, Katholische Aktion im Werden. Gedanken und Anregungen. 131 str., nevez. 30 din. Metzger, Katholische Seelsorge der Gegenwart. Ein Buch aus dem Leben unserer Zeit. 263 str., nevez. 70 din. — Nar, Frohbotschaft. Kurzpredigten und Lesungen über das Vaterunser und die christliche Liebe. 44 str., nevez. 7 din. — Parsch, Das Leben Jesu. Ein Gesamtbild als Behelf für Bibelstunden. 268 str., vez. 64 din. — Schneider, Vom Priestertum der Frau. 58 str., nevez. 18 din. — Toth, Der Sieg Christi. Predigten Mariologie. 229 str., vez. 56 din., nevez. 40 din.

Ljubljansko gledališče

DRAMA: Začetek ob 20.

Sobota, 14. marca: Gospodski dom. Red C. Nedelja, 15. marca ob 15: Trije vsaki svetniki. Izven. Izredne cene od 10 Din navzdol. — Ob 20: Pesem s ceste. Izven. Globoko znihan cone od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 16. marca: Zaprtlo.

Torek, 17. marca: Dies irae. Gostovanje v Celju. Izven.

OPERA: Začetek ob 20.

Sobota, 14. marca: Mamzelle Nitouche. Izven. Cene od 24 Din navzdol.

Nedelja, 15. marca ob 15: Madame Butterfly. Izven. Cene od 24 Din navzdol. — Ob 20: Appropos, kaj dela Andula? Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Pošljite naročnino!

ske skladnice Otmar Peterlin. Dognano je bilo, da je obtoženi Peterlin nepravilno likvidiral in zaračunaval za nerojene otroke dečjo opremo v znesku 560 Din za vsakega in da si je tako prisvoil in pobasal v svoj žep 19.600 Din. Prišli so na sled tudi, da je obtoženi Peterlin zaračunal za poročniške stroške Strank Baš 84 Din, ki jih pa ni prejel.

Dred malim senatom, ki mu je predsedoval g. Ivan Kralj, je bil danes ponovno obtožen Otmar Peterlin zaradi poneverbe 19.600 Din v pogledu nerojenih otrok in zaradi poneverbe 990 Din, ki so bili namenjeni kol podpora brezposelnim rudarjem. Drugi obtoženec Avgust Saks pa je bil obtožen poneverbe 990 Din in ponarejanja listin.

Prvi obtoženec je v glavnem podal svoj zagovor, kakor pri prvih razpravah in se je zagovarjal, da je bil zaradi preobremenjenosti poslov živčno popolnoma razvnan. Priznal pa je, da je zaračunaval dečjo opremo nerojenim otrokom.

Drugi obtoženec je priznal, da je ponaredil 5 pobotnic v dobri veri in da od zneska 990 Din sploh ni prejel nič vinarja.

Po končanem dokaznem postopanju je bila razglašena sodba, s katero je bil Otmar Peterlin obsojen zaradi manipulacij v pogledu nerojenih 35 otrok za znesek 19.684 Din na 8 mesecev strogega zapora. Drugi obtoženec Saks pa zaradi ponarejanja listin na 2 meseca strogega zapora. Oba sta bila oproščena zaradi poneverbe brezposelnih podpor v znesku 990 Din. Državni tožilec je prijavil priziv zaradi preizkusa kazni v zadevi Otmarja Peterlina. Zastopnika obtožencev pa sta prijavila revizijo in priziv.

Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor 160–161, gornja bč. in sremška 163–165, južna in gornja ban. 164–166, bč. ladja kanal 164–165, slav. 166–166, bč. ladja Begej 166–168, bč. in ban. polje 167–169, bč. in srem. za april 114–116. Vs ostalo neizpr. Tendenca slaba. Promet 23 vag.

Novi Sad. Pšenica: bč. in srem. 165–167, bč. okol. Sombor 163–165, bč. ladja Tisa, ladja Begej in slav. 167–169, ban. 163–167. — Oves, rž i ječmen neizpr. — Koruza bč., srem. in ban. 109–111. — Moka bč. in ban. og in ogg 252.50–267.50 št. 2 232.50–247.50, št. 5 212.50–227.50, št. 6 192.50–207.50, št. 7 160–170, št. 8 105–110. Srem. in slav. og in ogg 250–260, št. 2 230–240, št. 5 210–220, št. 6 190–200, št. 7 157.50–167.50, št. 8 105–107.50. — Otrubi in fižol neizprem. Tendenca slaba. Promet srednji.

Lord Beatty mrtev

Junak največje pomorske bitke

Dne 11. marca je umrl v Londonu angleški veliki admiral lord Beatty. Z njim je angleška mornarica v teku nekaj mesecev izgubila drugega največjega pomorskega junaka, katere sta med svetovno vojno vodila angleško vojno mornarico. Pred nekaj meseci je umrl lord Jellicoe, kateri je v bitki pri Skageraku bil vrhovni poveljnik angleškega brodogojstva, medtem ko je sedaj umrl lord Beatty bil poveljnik velikih križark in se je prvi zagnal v celotno nemško brodogojstvo pri Skageraku ter s tem započel največjo pomorsko bitko svetovne vojne in obenem največjo pomorsko bitko v zgodovini. To je bilo dne 31. maja 1916. O tej bitki naj spodaj nekaj več povemo, saj se sedaj bliža že 20. letnica tega zgodovinskega trenutka.

David Beatty je bil potomec rodovine samih pomorščakov. Njegov oče je bil kapitan. Mladi Davin se je rodil leta 1871. Ko je dopolnil 13. leto je že vstopil v angleško vojno mornarico. Ko se je Anglija leta 1900 udeležila znanega pohoda mornariških sil na Kitajsko, je bil Beatty mlad kapitan-lajtnant. Kot tak se je udeležil bojev proti kitajskim boksarjem ter je na čelu svojih izkrancih mornarjev zajel celo sovražno baterijo. Leta 1911 je postal državni podtajnik v mornariškem ministrstvu, a malo pred svetovno vojno je postal poveljnik križark angleškega velikega brodogojstva. Ker je bil drzen in pogumen mož, se je kmalu spet začel z vojnimi dejnostmi. Toda medtem, ko Nemci niso prav nič pričakovali. Začela se je sloveča bitka pri Skageraku 31. maja 1916.

Nemci so z vso svojo mornarico hoteli udariti na angleško obal ter tako Angleže na njihovih tleh presenetiti. Toda Angleži so bili s pomočjo svoje izredno dobre špijonaže o teh nemških namerah obveščeni in so se pripravili. Takoj je odplulo na odprto morje vse veliko angleško brodogojstvo. Od angleškega Edinburga je hitel proti Skageraku admiral Beatty s svojimi križarkami. Istočasno pa je od otočja Scapa Flow odplul veliki admiral Jellicoe in hotel Nemcem naproti. Istočasno pa je tudi nemško brodogojstvo odplulo iz nemških luk na široko morje. Toda medtem, ko Nemci niso niti slutili, da hite Angležem tako rekoč v naročje, so Angleži vedeli, kaj bo. Koliko so Nemci močni, tega pa tudi Angleži niso vedeli. Zlasti pa niso vedeli, da bo nemško brodogojstvo tako skupaj plulo. Tako se je zgodilo, da je Nemce prvi srečal pogumni lord Beatty s svojimi križarkami. Veliki angleški admiral Jellicoe pa je s svojimi težkimi bojnimi ladjami plul nekoliko prepočasno, zato se je Beatty moral kar sam spoprijeti z vso nemško pomorsko silo.

Razvnela se je največja bitka svetovne zgodovine, bitka pri Skageraku. Tam so se namreč srečali Angleži in Nemci. Skagerak je morski preliv med Dansko in Norveško. Ta bitka se je vršila prav za prav v treh delih. Najprvo se je lord Beatty s svojimi križarkami, katerim je stalo ob strani tudi 6 angleških težkih bojnih ladij, spopadel z brodogojstvom nemških križark, katere je vodil nemški admiral Hipper. Ob 4.48 zjutraj se je začel topniški boj na daljavo 15 km. Ker pa so imeli Nemci topove, ki so dlje nesli kakor pa angleški in so bile tudi njihove prednje ladje hitreje in novejše, kakor angleške, so Angleži utrpeeli precej izgub in sta se ob 5 in pol 6 zjutraj potopili dve angleški križarki. Okrog 6 je priplulo na pomoč vse nemško brodogojstvo ter se vrglo na angleško križarko. Lord Beatty se je začel umikati, da bi izvalil nemško brodogojstvo za seboj, ker je vedel, da se od severozahoda bliža glavno angleško brodogojstvo. Nemci so šli v past in so z vso silo pritiskali na umikajočo se angleško križarico, katere so od svoje strani vedno bruhale ogenj na nemško brodogojstvo. Nemcem se niti sanjalo ni, da bodo zdaj imeli pred seboj vso angleško pomorsko silo. Glavno nemško silo je vodil admiral Scheer. V teh bojih, ki so trajali nekako do 7 zjutraj, je na obeh straneh bilo uničenih več ladij,

katere so se srečavale. V teh bojih je na obeh straneh bilo uničenih mnogo manjših ladij, Nemci pa so izgubili tri križarke in eno bojno ladjo. Ko se je zdanilo in je napočilo jutro 1. junija 1916, so se nemške ladje zbrale severno od Helgolanda že pod okriljem domačih trdnjaviških baterij. Nemci popisujejo to bitko tako, češ, da je bila neodločena in da jih Angleži 1. junija zjutraj niso več napadali. Angleži pa pravijo, da je bila zmaga na angleški strani, ker so v teku noči popolnoma razkropili nemško brodogojstvo, katerega zjutraj niso mogli več najti. Da bi pa angleške ladje morale sovražnika iskati pred vrati njegovih trdnjav, tega pa od njih nihče zahtevati ne more. Vsekakor stoji dejstvo, da so Angleži ostali pri Skageraku zmagovalci, da so se Nemci morali umakniti in da se po vsej nemški brodogojstvo, razen podmornic, ni več prikazalo na odprto morje.

Udarni junak te največje bitke pa je bil lord Beatty, ki je sedaj mrtev in bo v ponedeljek pokopan.

Takale je zunanja slika bitke v Abessinijsi. Slika, katero je prineslo iz Afrike letalo, ni prav nič razburljiva.

Rdeči radio v Ameriki

Iz Washingtona poročajo: Senzacija dneva je dejstvo, da je ena izmed največjih severoameriških brezžičnih oddajnih postaj, družba »Columbia Broadcasting Company« vse svoje naprave brez-pogojno dala na razpolago za propagando komunistične stranke. Zakaj se je to zgodilo, nihče ne ve.

V četrtek 5. t. m. zvečer je nastopil pred mikrofonom te družbe generalni tajnik komunistične stranke Amerike Earl Browder, tisti mož, ki je lansko poletje na zborovanju komunistične komitete v Moskvi odkrito pozival, da je treba ameriško vladno vrsto ter ameriško ustavo odpraviti. Vse oddajne postaje te družbe so oddajale ta govor. Browder je v začetku svedel na splošno napadal ob ameriški vodilni stranki ter s tem najbrže dobil pri poslušalcih precej simpatij. Nato je prešel na bankirja Morgana, katerega si je privoščil ter s tem opravičeno pridobil še več simpatij. Nato je začel napadati fašistične vlade po svetu, zlasti pa Nemčijo, Italijo in Japonsko, kar je tudi vzbudilo odobravanje. Nato je začel govoriti o brezposelnosti v Ameriki, ki je res velika ter prešel na ta način v propagando za komunistično. Dejal je, da se da brezposelnost odpraviti le, če bodo povsod vpeljali moskovske metode. Previdno je pa pristavil, da Amerika za sedaj še ni zrela za komunizem. Toda nekega dne bo Amerika že dosegla »ideal«, ki je uresničen v sovjetskem.

Resnica je, da je ta komunist povedal marsikako bridko resnico in priznalo dejstvo. Gotovo pa sedanje socialne mizerije komunizem ne more ne omiliti, ne odpraviti, ker njegove metode niso pravilne in pa, per je njegovo načelo zgrešeno. Razumljivo pa je, da je ta propagandni govor v široki ameriški javnosti vzbudil veliko razburjenje. Celo v ameriški poslanski zbornici so bili vloženi protesti zoper družbo, ki je svoje naprave dala na razpolago za komunistično propagando. Takoj drugi dan so se zbrale na zborovanje ženske, ki so organizirane v zvezi žensk, katerih moške so bili v vojski. Te ženske so sklenile, da bodo poslej bojkotirale vse predmete, katere bi priporočal radio te družbe. Izjavljajo, da je obnašanje te družbe »neameriško«.

Nastopili so tudi oficialni krogi ter po brezžičnih oddajnih postajah imeli govore zoper komunizem. V radiu je govoril tudi predsednik vojaškega odseka poslanske zbornice Mc Swain, ki je povedal, da ima v rokah dokaze, da komunisti rovarijo že tudi v ameriški armadi in mornarici. Rovarji začnajo s tem, da ameriške vojske nagovarjajo, naj se izven službe oblečejo v civilno obleko ter tako hodijo na komunistična zborovanja. Komunisti se zavedajo, da revolucija brez

orožja ni mogoča ter da morajo najprvo imeti ob svoji strani pomoč oborožene sile.

10 duhovnikov pregnanih in ustreljenih

Pred kratkim smo že obširno poročali o smrti več duhovnikov, katere so boljševiki v svojem slepem sovražstvu proti krščanstvu na grd način ustrelili. Sedaj znova poročajo, da so v Vzhodni Rusiji pregnali in ustrelili 10 duhovnikov.

Duhovnika v vasi Nilga na Daljnem vzhodu Zinovijeva Afanazijeva so pregnali na Solovske otoke, kjer je kmalu nato umrl.

Duhovnika vasi Semjenovka Timoteja Afanazijeva ter duhovnika vasi Pokrovka, Vikula Borisova, so v Habarovsku ustrelili.

Duhovnika Petra Izotova so neznano odkod prignali v Habarovsk in tu ustrelili.

Duhovniku Fedorju Minakovu iz okrožja Habarovskega kmelje niso smeli dajati nobenih živl. Na ta način je siromak od gladi shiral.

Duhovnika Fedorja Zadkova so sovjeti neoprestano preganjali. Sedaj pa je brez sledu izginil.

Duhovnika Mateja Zuržikova so pregnali na Solovske otoke v dosmrtno pregnanstvo. Ta duhovnik je deloval v okrožju Srebrjansk.

Duhovnika Konstantina Ivanova imajo zaprtega v prisilnem taborišču.

Duhovnika iz Kiseljevke, Karpa Vasiljeva so zaprli in od tistega časa nihče več ne ve, kaj se z njim godi.

Cerkvenega služabnika Grigorija Zadkova, čigar oče je duhovnik, so ustrelili, ker je podpiral svojega očeta in mu pomagal.

Cerkvenega služabnika Novgorodzeva iz Blagoveščenske so dve leti imeli zaprtega v ječi. Sedaj je revez zblaznel, nakar so ga izpustili.

Kakor poročajo, sovjeti v Sibiriji prepovedujejo umrle krščanske pokopavati in opravljati maše za rajne. Sovjeti so zagrozili, da bo vsak zaprt, kdor bo svojem priredil krščanski in verski pogreb.

Operni pevec Hripavski se prijatelju pritožuje, ker ga je kritih v časopisih tako zdelal. Prijatelj ga tolaži: »Le nikar se nič ne razburjaj. Ta kritik nima nobenega svojega prepričanja, ampak le ponavlja, kar drugi govore.«

Zdravnik: Dolgo ste potrebovali, preden ste mi plačali moj račun.

Bolnik: »Le pomislite, prosim, koliko časa pa sem moral jaz čakati, preden ste me ozdravili.«

Spomenik pokojnemu kralju Aleksandru je izdelal pariški kipar Real del Sarthe.

SLOVENEČ

pred 60 leti:

V torek 14. marca 1876.

Izvirni dopisi.

Iz Dobropolj, 10. marca. (Spominik učitelja Pusta! Ze jedno leto bude kmalo poteklo, kar tukajšnji učitelj, gosp. J. Pust, počiva v gomili hladni. Na njegove zasluge pa, katere si je v naši fari v tridesetih letih pridobil, so tukajšnji farmanje čisto pozabili, ker na njegovi gomili ni nobenega spominka. Pokojni je celi omenjeni čas tako marljivo delal zdaj v šoli, zdaj v cerkvi, kjer je z orgljanjem in ličnim petjem slavil službo božjo. Kakor v drugih rečeh, je tukajšnji šolski in občinski svet tudi za pokojnega učitelja malomaren. Toraj združimo se mi, njegovi učenci, postavimo mu spodoben spomenik, da ne bode z njim v zemlji spalo, kar je on koristnega za našo okolico storil, ampak v pomenu njegovih hvaležnih učencev živelo. Rajnemu pa bodi zemlja lahka, in hvaležen na zemlji domači spomin. Eden njegovih učencev.

Domače novice.

(Zbora volilcev ljubljanskih) se je v nedeljo v čitalnici vdeležilo toliko volilcev kakor do zdaj že davno ne, namreč okoli 150. Ti so sklenili vdeležiti se volitve, kakor lansko leto, le v I. in III. razredi in sestaviti za to poseben narodni volilni odbor... V II. razredu, čegar jedro so c. kr. uradniki, ne moremo za zdaj, dokler vlada sedanj sistem, še nič opraviti.

(Neka hiša v Rebru se žuga podreti,) in mestna gosposka je prebivalcem zaukazala, da se morajo iz stanovanj svojih umakniti.

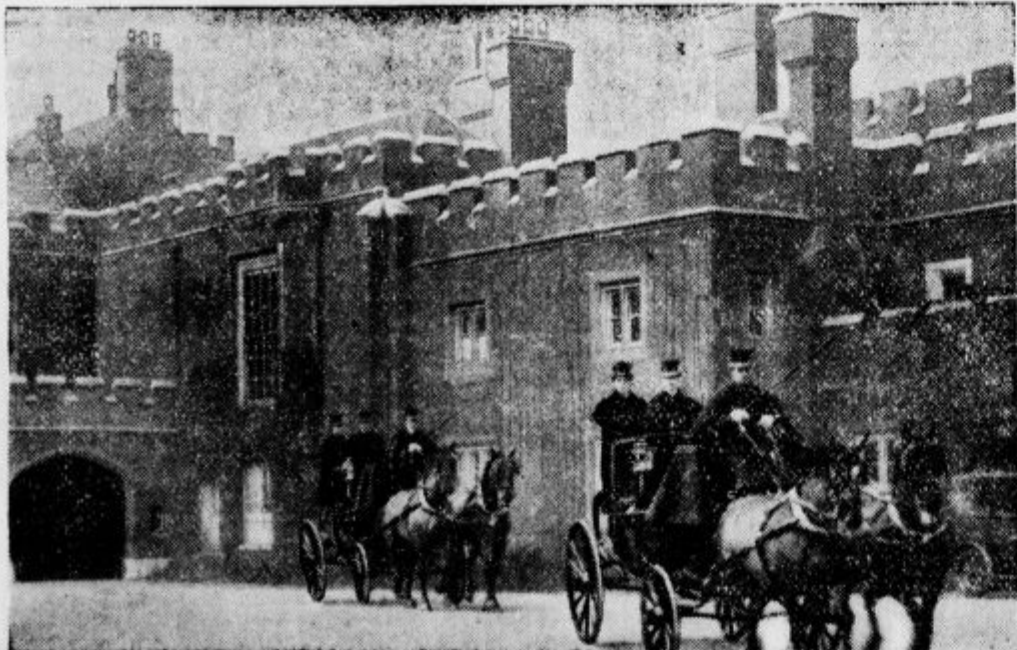
Razne reči.

— Učenci na Mariborski realki so hotli pust obhajati po stari navadi mesto v puisti šoli sedeti ter so vsi izostali iz šole. Zato so pa bili za kazen nedeljo poznej vsi zaprti a profesorji kot nadzorniki vred!

»Ne hodi mu preblizu, Jakec!«
»Bodi brez skrbi, mamica, saj mu ne bom nič žalega naredil.«

Petletni Mihec vleče psička za rep. Mamica ga pokara: »Mihec, to je pa grdo, da ubogega psička tako vlečeš za rep.« Mihec pa pojasni svojo nedolžnost: »Mamica, saj ga ne vlečem jaz. Jaz rep le držim, vleče pa kuček sam.«

Palaca St. James v Londonu, kjer se bo zbral svet Društva narodov, da se bo posvetoval o najnovejših dogodkih, katere je sprožila Nemčija s tem, da je z vojaštvom zasedla Porenje. Svet Društva narodov je doslej zboroval v Ženevi. Da se bo seja sedaj vršila v Londonu, je dokaz, kako resna se stvar zdi Angležem.

V New Yorku stavka 10.000 slug in strežav pri dvigalih ondotnih nebotičnikov. Ker dvigala ne delujejo in ljudje po stopnicah ne morejo v tako visoka nadstropja, je ta stavka hud udarec za vse gospodarsko življenje New Yorka. Na sliki vidimo stavkajoče, ki nosijo v rokah napise zoper »stavkokaze, Newyorška policija razganja stavkajoče.

NOVO RADIO POSTAJA BEOGRAD

na kratkem valu

poslušate najbolje na našem svetovnem prejemniku

947

Din 160:-
mesečno

PHILIPS RADIO

Sport

Kaj je novega v Planici?

Planica, 13. marca.

Danes so se vršili treningi v skokih samo na srednji skakalnici, ker radi južnega vremena niso hoteli velike skakalnice preveč kvariti. Skakali so skoraj vsi skakalci, ki se nahajajo v Planici in so zlasti Norvežani vzbujali splošno pozornost. Največje zanimanje je vladalo med občinstvom, ki se ga je nabralo toliko kakor bi bile že danes glavne tekme, za brata Ruuda, ki sta izvajala edinstvene skoke. Norvežani so sploh skakali na eni nogi tako sigurni so v svojih skokih ti zračni mojstri. Jutri dopoldne gredo na veliko skakalnico in bomo menda doživeli ono 100 metrov znamko, ki je že tako dolgo pričakujemo.

Vreme je bilo danes dopoldne južno in tudi dež nas je malce pozdravil, toda popoldne so potegnili hladni vetrovi, ki so pritrtili oblake, iz katerih se vsak čas pričakuje nov sneg.

Jutri v Planico!

Blagoslov skakalnice.

Kakor smo že poročali, je knezoškof g. dr. Gregor Rožman prevzel nalogo, da blagoslovi skakalnico, največjo športno napravo v naši državi in največjo skakalnico na svetu. G. knezoškof bo izvršil blagoslov ob tri četrti na 10 dopoldne, tako, da prične prvi skok točno ob četrti na enajst.

Planinska godba na skakalnici.

Na skakalnici bo igrala godba planinskega polka iz Škofije Loke, ki bo ta dan prvič nastopila pred široko jugoslovansko javnostjo.

Tvrda Philips

se je izkazala osobito naklonjena prireditvi, saj montira na skakalnici vso ojačevalno napravo, sanitetni postaji pa rentgenov aparat. Aparat bo v ambulanci sobi v novem domu. Rentgenolog g. dr. Del Colt bo opravljal z njim. Vsega bo poslovalo 6 zdravnikov, 6 vojakov sanitete in 3 bolniški strežniki. Vodstvo ima dr. Arko.

Telefon

bo ob vsej skakalnici vojaški. Tam bodo 4 telefonski aparati, peti bo zveza skakalnice z domom, šesti skakalnice s kolodvorom. Telefon so danes v petek že montirali.

Tekmovalci

so vsi zbrani v Planici. Izdane bodo

Startne liste,

ki se bodo prodajale po 2 Din in imajo pripravljene rubrike za vpis doljavce skokov.

Pisarna Združenja Planica

posluje v novem domu Ilirije, soba št. 11. Danes so prispeli predsednik general Gorgje Radosavljevič, ki zastopa obnem ministra trgovine, g. dr. Milan Hristič in dr. Stefanovič, kot zastopnik ministra za telesno vzgojo.

Razglednice Planice

in skakalcev so prav izredno posrečene in kažejo mogočni usfi, ki ga napravja skakalnica v okvirju naših gorskih velikánov. Z znamko je cena razglednic 3 Din.

Rumene železniške legitimacije

se bodo potjevale onim, ki jih imajo v paviljonu. Informacije na prostoru.

Vlaki.

Opozorjamo ponovno, da vozijo naročni vlaki, kot sledi in v sledečih barvah:

V Planico:

Iz Beograda, 14. marca odhod ob 18.30, prihod 15. marca ob 9, cena 175 Din. Barva vlaka: bela.
Iz Zagreba, 15. marca, odhod ob 0.18, prihod ob 6.31 cena 75 Din. Barva vlaka: rdeča.
Iz Maribora, 14. marca, odhod ob 23, prihod 15. marca ob 6.01, cena 75 Din. Barva vlaka: zelena.

Iz Celja, 15. marca, odhod ob 0.15, prihod ob 6.11, cena 63 Din. Barva vlaka: rujava.

Iz Ljubljane, I. vlak, 15. marca, odhod ob 4.15, prihod ob 7.06, cena 43 Din. Barva vlaka: rumena.
Iz Ljubljane, II. vlak, 15. marca, odhod 4.45, prihod 7.51, cena 43 Din. Barva vlaka: vijoličasta.
Iz Ljubljane, III. vlak, 15. marca, odhod 5.45, prihod ob 8.51, cena 43 Din. Barva vlaka: modra.
Iz Ljubljane, IV. vlak, 15. marca, odhod 6.35, prihod ob 9.45, cena 43 Din. Barva vlaka: belo-črna.

Iz Planice:

Barva vlaka: zelena: odhod ob 15.35, prihod v Maribor ob 21.41.
Barva vlaka: rujava: odhod ob 15.35, prihod v Celje ob 20.30.
Barva vlaka: bela: odhod ob 16.05, prihod v Beograd 16. marca ob 7.

Barva vlaka: rdeča: odhod ob 16.20, prihod v Zagreb ob 22.30.

Barva vlaka: rumena: odhod ob 16.40, prihod v Ljubljano vlak Ljubljana I. ob 19.03.

Barva vlaka: vijoličasta: odhod ob 17, prihod v Ljubljano, vlak Ljubljana II. ob 19.27.

Barva vlaka: modra: odhod ob 17.40, prihod v Ljubljano, vlak Ljubljana III. ob 19.33.

Barva vlaka: belo-črna: odhod ob 18.45, prihod v Ljubljano, vlak Ljubljana IV. ob 21.44.

Vsakdo vstopi vedno le v tisti vlak, s katerim je prišel. Pri povratku za zaporedne številke vagonov narobe, 1 je na koncu vlaka, 15 pa spredaj!

Kupite pravočasno vozne listke

in vstopnice. Pridite, da preživite lep dan uspeha našega dela in našega doprinosu za športni razvoj, pomagajte s svojim navdušenjem k doseženju čim boljših uspehov.

Promet po potih

naj se odvijajo gladko, ne ustavljajte se po nepotrebnem, ker povzročite zmedo. Discipliniranost in smisel za skupnost je najlepša odlika vsakega. Radi tega vpoštevajte navodila in opozorila rediteljem.

Vreme

naj Vas ne plaši, v Planici ni treba, da je kot v Ljubljani, tam je lahko najlepše vreme, v kljub dežju hu. Upajmo, da nam bo tudi letos sreča mila.

V nedeljo tedaj

na veliki dan jugoslovanskega in mednarodnega smučarstva, pridite vsi, ki cenite in ljubite naš šport!

Se eno prehodno darilo.

Minister trgovine dr. Vrbanič je poklonil krasno prehodno darilo za tekmovalca, ki bo dosegel najdaljši skok. Vsa darila so prinesena v Planico.

Občni zbor jugosl. touring kluba

Jugoslovanski Touring klub, podružnica Ljubljana, je imel 3. t. m. prvi redni letni občni zbor, ki je bil od strani članstva zelo številno obiskan. Predsednik kluba g. ing. Ivan Bartl je predlagal najprej udanostno in pozdravno brzojavko častnemu predsedniku Nj. Vis. knezu-naměstniku Pavlu. Nekaj več kot leto eno je od tega, je nadaljeval, ko smo zborovali v majhni sobici in ustanavljali našo podružnico. Malo nas je bilo, vendar vsi polni volje za delo in navdušeni, da postavimo dobre temelje touring pokretu v Sloveniji. Danes pa s ponosom izjavljam, da nam članom uprave ni težko. Naša podružnica je narasla od 11 članov na preko 200. Pristopili so člani avtomobilisti, motociklisti, biciklisti, kajak-vozači itd. Naša skrb je šla za tem, da vsaki panogi turizma nudi kolikor mogoče mnogo. V svrhu, da dosežemo pravico izdajati mednarodne dokumente za motocikliste in avtomobiliste, je potovala posebna delegacija v Beograd k merodajnim ministrom. Moram poročati, da smo našli pri ministrih g. dr. A. Korošcu in g. dr. Kreku polno razumevanje za naše težnje in da smo ravno radi tega vsaj deloma uspeli. Dobili smo dovoljenje za izdajanje mednarodnih policijskih dokumentov.

Dalje smo stopili v stik z vsemi podružnicami touring klubov v državi in tudi preko naših mej. Izdelali smo načrt za potovanja avstrijskega touring kluba po naši pokrajini z označbo vseh postojank touring kluba in znamenitosti, katere si mora inozemski turist ogledati.

V svesti smo si bili, da le oni, ki pozna tudi vse one kraje, katerim reklama poje najvišjo in najlepšo pesem lepote, more preceniti vrednost domačih krajev in lepote, smo organizirali tudi turistična predavanja, ki so bila vedno dobro obiskana in katerih kritika je povsem pohvalila naše prizadevanje.

Zahvala s tega mesta gg. predavateljem. Nepravilno pa bi bilo, ako se ne bi zahvalil tudi vsem svojim sodelavcem, s katerimi smo složno in prijetno gradili temelje našega touringa. Poročilo predsedstva je bilo enoglasno in z navdušenjem sprejeto, nakar je sledilo poročilo tajnika g. Janeza Jermana.

Slavni občni zbor! Dne 24. januarja 1935 se je vršil ustanovni občni zbor naše podružnice v hotelu »Miklič«, katerega se je udeležilo 11 članov. Ob zaključku leta 1935 je bilo že 190 članov, med temi 40 avtomobilistov, 53 motociklistov, 1 član aero-sekcije, 1 član kajakist, 8 članov za splošni turizem in 33 pridobitnikov. To število jasno dokazuje, da je misel in pokret touringa tudi v Sloveniji enako kot po vsem svetu dobil prijatelje in za nadaljnje delovanje trdno in zdravo podlago.

Naši intervenciji se je zahvaliti, da so ukinitve v sosednjih banovinah tudi tozadevne banovinske takse, kar se pri nas žal še ni zgodilo. Že sama ukinitve državne takse je imela za posledico, da se je zopet veliko število motornih vozil stavilo v promet. Prvi dobiček tega ukrepa je imela zopet državna blagajna, saj se je povečala s temi vozili potrošnja bencina, ki prinaša mnogo več kot pa je izpadlo z ukinitvijo teh taks. Upajmo, da bo tudi naša banovina in naša mesina občina uvidela pravo kalkulacijo in da bodo postale te davščine znosljive, kar bo imelo za posledico, da se bo promet z motornimi vozili še nadalje povečal.

Stanje naših cest je precej slabo in je to glavni vzrok, da je pritok inozemskih avtomobilistov vedno manjši. Upajmo, da z novimi deli, ki so za 1. 1936 predvidena za izboljšanje naših cest, po-

stane boljše. Na intervencijo naše centrale JTK v Beogradu se je trasa internacionalne avtomobilske ceste London-Beograd vendarle trasirala preko naše države. Že sama namera, da se Jugoslavija izpusti, bi imela slabe posledice, saj bi vsakdo mislil, da naše pokrajine niso vredne zanimanja in da nimajo prirodnih lepote.

Priredili smo v preteklem letu dva izleta, in to na Dolenjsko, kjer je še mnogo nepoznatih pokrajinskih lepote, ki vabijo in čakajo na turiste. Obiskali smo Velesovo, posetili smo Novo mesto, našo dolenjsko metropolo, starodavne šmarješke toplice, starodavni Mokronog in prijazno Trebnje. Potovali smo tudi v Benetke, z avtobusom do Trsta, od tu naprej pa s prekoceansko ladjo »Neptunia«. Potovanje je bilo namenjeno ogledu te ladje in pa Titizanovi razstavi v Benetkah. Pri otvoritvi ceste na Grossglockner 4. avg. 1935 so bili navzoči tudi naši člani, ravno tako smo poslali tudi delegacijo k otvoritvi paviljona Tujsko-prometne zveze Maribor v St. Ilju ob državni meji.

Prejeli smo 210 dopisov, odpisali pa 260 okoližni in vabil.

Zahvaliti se moramo na tem mestu posebno še Zvezi za tujski promet kot zastopstvu »Putnika« za gostoljubnost, katero uživamo z našo pisarno. Prav iskrena zahvala pa še predsedniku Zveze, našemu članu g. dr. Rudolfu Marnu.

V preteklem letu smo izdali 39 kolesarskih triptikov, 4 triptike in 1 karnet motociklistom, za avtomobiliste 2 karneta in 14 triptikov. Slednje smo dobili potom tukajšnjega Avto-kluba. Pri izdaji teh dokumentov nismo hoteli dobičkov za naš klub, saj je naša prva naloga, da ravno svojim članom nudimo čim večjo ugodnost.

Izvršni odbor, ki se je kompletiral z vsemi člani upravnega odbora, je imel 19 sej, ki so bile vse sklepe.

Trudili smo se tudi, da dobimo lastni časopis kot glasilo Touring kluba, vendar nismo imeli uspeha; probčevali smo zato novice v naših dnevnikih, katerim izrekamo nato iskreno zahvalo.

Omeniti moram še prijateljsko sodelovanje z raznimi športnimi klubi in to posebno še z MK »Ilirijo«, MK »Ljubljano« in ZSK »Hermesom«. Hotelo smo in hočemo, da tudi z vsemi drugimi klubi obdržimo dobre odnose, saj je namen naš vseh, da v skupnem delu in sporazumu dvignemo čim bolj tujski promet v naši lepi Sloveniji.

Sledilo je poročilo blaginje g. Staneta Derganca, katero izkazuje za prvo leto jako povoljni promet in tudi precejšnjo imovino kluba.

Načelnik nadzornega odbora g. Aleks Friedrich je nato podal poročilo ter predlagal razrešnico odstopajočemu odboru, ki je bila soglasno sprejeta. Nato so sledile volitve ter je bil izvoljen naslednji upravni odbor: Ing. Ivan Bartl, Albin Smrkolj, Pavel Fabiani, Janez Jerman, Stane Derganc, Franc Kham, Ivo Lukič, Franc Borštnar, Rudolf Zaloker, Vladimir Pintar, Slavko Pintar, ing. Ciril Pogačnik, Karel Soss, Emil Rumpel, Aleks. Gjud, Vekoslav Kepec, Vinko Zor, Franc Holchacker, Hieronim Demšar, Albert Pečevnik, Alojz Springer.

Nadzorstvo: načelnik dr. Rudolf Marn, Aleks. Friedrich, Ivo Marinko.

Delegata za centralo: Ing. Ivan Bartl, Janez Jerman.

Današnja boksarska prireditve

Zvečer ob pol 21 nastopijo najboljši boksaarji dravske banovine v Delavski zbornici.

Prireditve bo največji obsega in bo tudi dosedaj ena največjih v Ljubljani. Program je izbran in bo zelo zanimiv. Mariborčani: Spavec, Strukelj, Senekovič in drugi; Kamničani Goršek. Slovanci: Fic, Baloh, Kosec, Slovar, Mahovič. Romi bodo pokazali, kaj se pravi boksaarji. Prireditve bo prav za prav revija dveh šol, Mariborčani učenci Struklja, Ljubljanci pa učenci Fica.

Najboljše borbe se obetajo v mušji kategoriji, kjer bosta nastopila Senekovič in nekoliko težji Goršek iz Kamnika. Strukelj bo poskusil svoje tehnično znanje z Balohom. Državni prvak Spavec pa s Slovanom Ficem.

Slovan se je postavil na stališče, da mora priti boks med širše kroge ljudstva, zato je postavil minimalne cene: sedeži po 8 in 6 Din, stojišča pa po 5 Din.

Cross-country Ljubljane, ki bi se imel vršiti jutri dopoldne, je preložen na praznik dne 19. t. m. z istim sporedom, na istem kraju in ob istem času.

Zbor hokejskih sodnikov, Ljubljana. Na cross-country prejemstvo Ljubljane, ki se vrši v nedeljo 15. t. m. ob 9.30 dopoldne na igrišču Primorja, se delegira tale sodniški zbor: Vrhovni sodnik: Windli, voditelj tekmovalca: Polajnar, starter: Cerar, časomerilci in sodniki na prosti in na cilju: Megušar, Gorjanec, Kočmur, Slanič, Stepišnik, Vidler, Kos, Cek, dr. Alujevič, Cimerman, Sanein S., Trninik, Bvale, Kalan, Kržan, Rajčič M., Rajčič D. in Stok, Banko dr. Sifer. — Gori imenovani sodniki morajo biti na igrišču Primorja najkasneje ob 9 in se prijaviti vodji tekmovalca.

Tujsko-prometna društva Kranjska gora sporoča: V dopolnilno svojega dopisa z dne 11. t. m. smo vporočili obveščamo, da se bo vršilo dne 16. t. m., dopoldanskega skakanja ob 10, popolnanskega pa ob 15. Z veseljem vseh naših vlakov med postajama Rateče-Planica in Kranjsko goro od 12.30 do 14 je dana možnost boljše prehrane obiskovalcem te prireditve, pri čemer bodo imeli vsi priznani udeleženci zadostni časa na razpolago za poset popoldanskega skakanja.

SK Ilirije starostniški odbor vabi vse starostne, ustanovne in polporne člane na izredni zelo važni sestanek, ki bo v ponedeljek ob 30 v restavraciji hotela Struželj, Prosimo, pridite vsi na ta važni sestanek.

ASK Primorje (hokejske sekcije). Za nastop na cross-country prejemstvu Ljubljane, ki se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. ob 9.30 dopoldne na igrišču, so doloceni naslednji atleti: 1. senjorji na 5 km: Kreva, Srakar F. in L., Krpan, Perc, Goršek, Pogačnik, Hleb-

ee, Benaj, Kranjec, Ogrin Frane in Miran, Ozarda, Oblak, Miklavčič, Pavličević, Grad, Ambrožič, Markelj, Džinovski, Iglič, Okanbik, Prelor, Svetina; 2. juniori: M. C. na 2500 m: Jordan, Srakar Drago, Kočar, Nabornik, Vahtar, Pirih, Reuzelj, Zagar, Kozine, Koršič in Kureš; 3. juniori B na 1500 m: Pirce, Tomine, Potokar. Vsi menovani imajo priložnost seboj popolno opremo, biti v skladnici najpomembnejši, in javiti se tehničnemu vodji sekcije gosp. Saneinu. — Nabeštvu.

Vremenska poročila

Jugoslovanske zimsko-sportne zveze in Zveze za tujski promet z dne 13. marca 1936.

Bistrica-Bohinjsko jezero po stanju danes: 30°C, dežuje, megleno, snega v dolini ni.

Planica na kraju po stanju 11. t. m.: —10°C, sončno, severozapadni veter, 350 cm zmrznatega snega. Snega prav dobro.

Planica-Pogel po stanju 11. t. m.: —30°C, sončno, severni veter, 300 do 350 cm zmrznatega snega. Snega idealna.

Kranjska gora po stanju danes: 10°C, barometer pada, 15 do 30 cm južnega snega, smuka dobra.

Rateče po stanju danes: 10°C, barometer pada, 15 do 20 cm južnega snega, smuka dobra.

Vrte, Krnica in Tamar po stanju danes: 100 cm južnega snega, smuka dobra.

Planica, Dom Ilirije po stanju 12. t. m.: —10°C, barometer pada, oblačno, južno, mirno, 80 cm zmrznatega snega. Skakalnice uporabne. Smuka prav dobro.

Škofja Loka po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

Škofja Loka, Senjorje dom po stanju danes: 30°C, poplačalo se je, mirno, 60 cm južnega snega, smuka dobra.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletena vrstica po Din 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobe

Prodajalko

spretno, pošteno, dobro računsko, sprejemem za prodajo mlinskih izdelkov. — Ponudbe poslati upravi »Slovenca« v Ljubljani pod »Prodajalka« — Ujladnost št. 3084. (b)

Prodajalko

s kavcijo 5000 Din iščem. Plača 500 Din in vsa oskrba. Nastop takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Kavcija«. (b)

Dobro službo dobi

zanesljiva in poštena oseba, vajena prodaje sadja. Wolfova 10. (b)

Planinski dom

z gostilno, išče oskrbnika s kavcijo. Prednost imajo s penzijo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Planinski dom« št. 3435. (b)

Posrestva

Hišo ali stavbišče

za meš. trgovino, kjerkoli, vendar predpogojno na eksistentnem kraju, kupim. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Gotovina« št. 3468. (b)

Gostilna z mesarijo

pri Zlatem konjčku v Celju, blizu kolodvoru - napredaj. (p)

Razno

Zlikrofi po receptu

znane gostilničarke gospe Perličeve, danes in vsako soboto. Pristna vina in pivo »Union« v sodčih. — Gostilna pri »Lovcu«, vogal Ceste 29. oktobra in Bleiweisove ceste. — Se priporoča Draga Guštin.

Kupimo

Staro železo

in druge kovine prodaje najbolje v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gospodarska 1. (k)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana. Krekov trg 10

Denarne zadeve

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve vseh denarnih zavodov, vrednost. papirje, Vojno škodo

Vam kupi in prodaja

izposluje razne kredite v gotovini na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Zanesljive novice in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah dobite edino pri pooblaščenem Trg. agent. za bančne in kreditne posle Alojzij Planinšek v Ljubljani, Beethovnova ul. 14/II. Telefon 35-10. Za odgovor znamko.

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice v Mariboru, kupim. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 449. (d)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje parketirano, se odda s 1. aprilom. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3483. (č)

Vnajem

V Javnih skladiščih Ljubljana, Tyrševa cesta št. 33 - se odda v najem več skladišč. Zveza po industrijskem tiru z glavnim kolodvorom. - Informacije se dobe v pisarni Javnih skladišč. (n)

Prodamo

Trenčkote

vsja oblačila, perilo itd. - v ogromni izbiri - kupite poceni pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. (l)

PREMOG

KARBOPAKETE DRVA, KOKS nađi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Dynamo stroj 6 KS

220 voltov, še nov, poceni napredaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3461. (l)

Sveža jajca

zajamčena, debela, zaboj 720 komadov 330 Din, 400 komadov 185 Din, franko voznina razpošilja - G. Drechsler, Tuzla. (l)

Auto-motor

Električni motor

6 PS, s stikalom, poceni napredaj. Maribor, Glavni trg 24 (hišnik). (f)

Tkanine brez usedline lepše barve

Izredna pena brez mila!

Čudo je TEXILA, to odkritje brez mila, ki vstvarja peno brez usedline! Nič več ni neizpraljive usedline, ki temni žive barve! Nič več ni, milnega luga, ki izgrizuje tkanine! Nič več ni potrebna vroča voda, izpiranje in ožemanje, ki zožuje volnene tkanine! Skoro neverjetno je, s kakšno lahko odstranjuje milno usedlino iz vlakenc, kako hitro spet poživi od mila potemnele barve svil! Tisoči žen trde, da je za fine tkanine boljši od mila.

Za pranje vseh vrst tkanin iz fine svil, volne, bombaža, lana, umetne svil in celaneza.

TEXIL je trgovsko ime hromolaisita, ki ga stavlja v promet tvrdka Cosmochemia, Zagreb.

Čudite se delu, ki ga opravi ta pena brez mila.

Varčna gospodinja

da perilo prati pri nas. Peremo higienično, štedljivo in poceni, nezlikano 5 Din za kg. Ovratnike, srajce, zavese skrobamo in zlikamo prvovrstno. Prepričajte se s poskusom! Po perilu pridemo na dom in ga na dom zopet dostavimo! — L. Mariborska pralnica »PELIKAN«, Maribor, Krekova ulica 12.

GRADSKO POGLAVARSTVO U VIROVITICI

Broj 2059/1936. Virovitica, 10. marta 1936. Predmet: Virovitica grad, natječaj za mjesto gradskog kapelnika.

Natječaj

Gradsko poglavarstvo u Virovitici raspisuje natječaj za popunjenje mjesta gradskog kapelnika-dnevnika, uz mjesečnu plaću od 1000 Dinara (slovom jedna hiljada dinara). Molbe se imaju podnijeti najkasnije do 28. marta 1936 uz dokaz o svršenom konzervatoriju, starosti i vjerskoj pripadnosti, državljanstvu, ponašanju, zdravstvenom stanju i dosadanjem eventualnom službovanju. Prednost imaju mladi neozženjena lica.

Dužnosti su sledeće: orgljanje i pjevanje u rimokatoličkoj župnoj crkvi, te podučavanje školske omladine u osnovnoj i stručno-prodružnoj školi u glazbi i pjevanju.

Uz stalnu plaću može se računati na primjerene privatnu nuzgednu zaradu.

Mjesto se ima nastupiti na 1. aprila 1936.

Molba ima biti bilježovana sa 25 Din državnice, 13 Din banske i 10 Din gradske takse marke.

Pretsjednik gradeke općine: Gregor v. r.

Tinček in Tonček kot detektiva

8.

Tinček odide nazaj v stolp.

Spremljal je Metko do doma, se hitro poslovil od nje, nato pa jo na žive in mrtve ubral nazaj proti cerkvenemu stolpu. Na vsak način je hotel doznati, kaj se je zgodilo s kodrolasim Janezkom. Pobegniti s stolpa ni mogel, ker je lestev ležala na tleh. Kaj se je torej z njim zgodilo?

Na samotni poti k stolpu sta našega Tinčka spremljala samo dva: prvi je bil strah, ki mu je sledil tik za petami, drugi pa njegov neoljudski prijatelj kuža Muki, ki si je Tinčkovo razburjenje gotovo razlagal po svoje.

Ko je prisopihal do stolpa, je nemudoma spet prislonil lestev k odprtini in zlezal po njej navzgor. Tam je še vedno vladal globok, globok molk. O Janezku ni bilo v stolpu ne duha ne sluha.

»Janezek! Janezek! Kje si?« ga je s pridruženim glasom začel klicati. »Ali si se skrli? Pridi! Ne boj se me.«

Pa je bilo vse zaman. Nič se ni oglasil. Janezek je izginil kot kafa...

»Nak, res ga ni več tukaj,« je razočarano zamrmral Tinček, zlezal po lestvi na prosto in pokazal stolpu, ki je skrival v sebi prečudno skrivnost, pete.

Grad Hubertus

Roman

»Poglej, France!« Mali mu je preteknila roko pod pazduho. »Ali se še spominjaš dni, ko sva bila še kot otroka dobra prijatelja? Ali ne veš več, kako sem sedela nekoč za sejo in jokala? In kako si mi potegnili ročice z obraza in sem komaj spravila iz sebe, da mi je sosedov vzel mojo pužo in mi skoraj iztrgal kite iz glave. Nobene nisi črnil in si stekel stran. In ko si prišel spet nazaj za sejo, si bil ves raztrgan in bled ko sir. In moja puža si imel v rokah in se mi nasmejal: »Ti, tega sem dobro premlatil!« Seveda, puža ni imela več glave.«

France je prikimal. »Odtiral jo je v jezi, ko je videl, da mora dati pužo nazaj.«

»In še veš, kako si sedel potem poleg mene? In da ne smem več jokati, si dejal, in stresel predme poln žep lešnikov. In trde si mi tri z zobmi.« Pristrčno ga je stresla Mali za roko. »In glej, danes sem našla jaz tebe za sejo. Bodi pameten in povej mi vse. In če bi bili lešniki še tako trdi — France, pomagala ti jih bom tretji.«

Zdaj ni mogel več molčati. Hlastno je začel praviti, kaj se je zgodilo te ure. Ni zmerjal in ne tožil. Toda njegove oči so govorile, da je žaljena njegova lovska čast. Mali je molče poslušala. Ko je pripovedoval, kako ga je bil osumil Schipper, je izbruhnila v jezi: »Takšen tovariš! Čast mu res! In Schipper mu je ime? Tuhtala je predse in neki spomin se ji je budil. »Schipper? Ali je kaj soroden s tistim Schipperjem, ki je bil prej drvar?«

»Prav isti je.«

»In ta je zdaj lovec? — No, hvala lepa! Lepa tovariša imaš! Čisto dobro se še spominjam,

da je moral moj rajni oče vedno oštevati brata, ker se je družil s tem Schipperjem, ki ga je zavajal v vse mogoče malopridnosti. Če je ta tvoj Schipper isti, potem kar mislim, da je on sam ukradel roge.«

France je prestrašen branil: »Ne, Mali, tako pa ne smeš govoriti!«

»Bodi, kakor hoče. Ti si nedolžen. In pustiti ne smeš, da bi te sumičili!« Maline oči so se zablskale. »In falota nič več ne išči! Kdor ima oči, kakor ti, ne potrebuje nobenega drugega dokaza ko svoj pošteni obraz.« Zdaj opravi v redu svojo službo. In drevo so postavili pred grofa in mu povelj v obraz vse, prav tako, kakor si povedal meni, in prav tako ko mene, mu pogled v oči. Potem ti mora verjeti. In zdaj se ne oščajaj več. Zaradi mene ne smeš zamujati službe.« Segla je po puško za drevo in jo ponudila lovecu. »Tu na svojo šibnico! Kar sva govorila, ostane nad nama. In zdaj naprej! Zbogom!«

Obenem s puško je prijel France tudi Mali za roko. »Kar na noge si me spet postavila. Povrni ti Bog tisočkrat!«

Nekaj časa so jima obležale dlani druga v drugi. Potem je vprašala dekle: »Ti, France?«

»Kaj?«

»Ali sta si prišla morda z mojim bratom kdaj kaj navskriž? Kak prepri ali kaj takega?«

»Z kaj? Bog varuj! Zakaj sprašuješ?«

Zdelo se je, da je v zadregi. »No veš, ker se je večerjaj tako zadiral nad teboj.«

»So pač govorile skrbi iz njega. Kaj dela pa Ančica?«

Ponoči je bilo dobro. Z božjo pomočjo se bo spravilo otroče spet pokonci. Ravno prav, da si me spomnil. Zdaj se moram podvizati in teči. Smejo se je prikimala lovec in stekla nato urno doli po stezi.

France je gledal za njo, dokler ni izginila. Potem je pokukal med rahlo šumečimi vrhovi kvišku, kakor bi iskal na nebu mesta, kjer se je ponoči utrla zvezda.

»Zvezdica mala, nisi lagala!«

Odšel je po gozdu navzgor in prišel na odprte planine. Daleč kraj gozda, globoko na pašnikih je zapazil dva moža. Menil je, da se je zablskala cev puške in je nameril tja daljnogled.

Bil je Schipper — z gonjačem, ki je nosil plen od snoči na hrbtu.

Kmalu potem, ko se je bil grof Egge vrnil s svojim puškonoscem v koč, so prišli gonjači, ki jih je bil naprosil France. Grof se ni zmenil zanje. Hodil je v izbi med tesnimi stenami gor in dol in si odpočil samo kdaj pa kdaj za nekaj minut, kadar so se mu misli ustavile na rogovih s krvavo lobanjo, ležečo pred njim na mizi, ali pa, da bi položil bolečo nogo na stol in si je otiral z obema rokama. Ko je Schipper odprl vrata, da bi ga vprašal po ukazih, se je grof Egge zadržal nanj: »Pusti me pri miru!« In je z nogo lovecu pred nosom zaloputnil vrata.

Možje so čakali pred kočjo in tiho kramljali, dočim je Schipper snažil v kuhinji puške. Po dveh urah je poklical grof Egge vodjo gonjačev v izbo: »Danes ne bomo več lovili. Nekdo naj odnese kozla, ki visi zunaj, doli na Hubertovo, drugi naj počno, kar jih je volja. Jutri ob petih bodite vsi pri koči.« Stopil je k vratom: »Schipper, ti pa v službo! In gamz pod stenami tam naj izgine!« Pomignil je gonjaču, naj odide. In je spet zadržal leskni vrata.

Z dolgim obrazom je obstal gonjač v kuhinji in vprašal šepetaje: »Kaj mu je pa danes?«

»Ali te kaj briga?« je zarenčal Schipper in se nakremžil, kakor da bi imel žolč na jeziku. Nekaj

minut pozneje je bil pripravljen za pot in je odšel z možmi čez ceste proti stenam.

Grof Egge je stal pri oknu in gledal za njimi, dokler niso izginili. Potem je stopil v kuhinjo in zanetil ogenj, da bi skuhal gamzjo lobanjo. Celo uro je sedel na robu ognjišča in ni obrnil pogleda od brbotajoče vode, iz katere so molili črni kavljivi rogov. Ko se je odpušila koža od lobanje, je s potrpežljivo skrbljivostjo ostrgal z bele kosti zadnjo mišično vlakno in odnesel roge na solnce, da bi se lobanja posušila in obelila. Z rokami na kolnih je sedel poleg rogov na solnčni klopi in se z nežno ponosnimi očmi neprestano oziral na lepo lovsko trofejo. Trajala je pol ure, dokler ni v vročem solncu izpuhtela zadnja sled vlage z obeljene črepinje. Grof Egge je odnesel roge v izbo, segel po črnilo in pero in zarisal z lično pisavo na belo lobanjo dan in leto, ki mu je prineslo ta redki plen.

Dočim je pihal v mokre črke, da bi jih hitreje osušil, je stopil v izbo star mož, ponižno se klanjaje in skoraj brez sapa — poštni sel. Poznalo se mu je, da je njegov dolgi, težavni pot od vasi do eem spremljal marsikak vzdihljaj. Pošiljka, ki jo je prinesel, ga pač ni težila, a vendar se je olajšan oddahnil, ko je izročil mali, na štirinajstisoč mark ocenjeni zabojček grofu v roke.

»Sedi! Vpriči tebe bom pogledal, če je vsa v redu.«

Grof Egge je segel v hlačni žep po nož in odbil leseni pokrovček. V vato zavita škatala je prišla na dan, in ko jo je grof Egge odprl, so mu oči od veselja zasijale. V štirih zaporednih vrstah so se mu zasvetili nasproti nevedelani, na povsem srebri način brušeni safiri in rubini, pripeti s tenko srebrno struno na daščico, prevlečeno s črnim žametom. Skozi okno je padalo solnce na dragulje, da so se iskri in blesteli v lepih barvah.